٦٠ پسيار و بهرسڤ ل دور بابهتێن ژنێ دەمێ د کهڤيته د بێنڤێژييا دا

نڤێسين:

محمد بن صالح العثيمين

وەرگێران :

بهزاد حکیم دوسکی

الحمد لله، والصلاة والسلام على رسول الله محمد بن عبد الله وآله وصحبه ومن سار على دربه إلى يوم الدين.

خويشكا موسلمان:

ژبهر وان گهلهك پسیارا ئهوین ژ زانا یا دئینه کرن دبابهتی بینفیژیین ژنی دا مه ب فهر دیت ئهم قان پرسیاریت ههنی ئهویت کو بهردهوام و گهلهك دوباره دبن کوم بکهین دا کو بساناهی تر بن و پتر د بهردهست بن بوته دا تو بشیی عیبادهتی رب العالمین بکهی ب چاق رونی وشههرهزایی وئهو ژی فهتواییت زانایی نافدار و پله بلند (محمد بن صالح العثیمین) ی نه.

هشياركرنهك:

چیدبیت نهو کهسی ئیکهمین جار لاپهریت فی پهرتوکی لاددهت بو وی وهسا دیارببیت کوهنده پسیار دووباره نه بهلی پشتی ئهو هزرا خو تیدا دکهت ودناقدا دچیته خواری دی بینیت د هنده بهرسفان دا پتر زانین یا تیدا ژ هنده کین دی ژبهرهندی ژی مه نه فیا خو ژ فی زانینی بی به هر بکهین .

هندهك حوكميت بينڤيژييا د نڤيژ و روژيا دا.

(پ۱) ئهگهر ژنی نفیژا سپیدی کر و ئیکسهر پافتربوو ئهری دی ئهو وی روژی یا ب روژی بیت و چ ناخوت ونافهخوت یان نه این شام دفیت و چ ناخوت ونافهخوت یان نه این شام دوژه کا دی پیش فه بگریت این شام با دوژه کا دی پیش فه بگریت این شام با دوژه کا دی پیش فه با کریت این دوژه کا دی پیش فه با کریت این دوژه کا دی پیش فه با کریت کا دو دو داد کا دی پیش فه با کریت کا دو دو داد کا دی پیش فه با کریت کا دی پیش فه با کریت کا دو دو داد کا دی پیش فه با کریت کا دی با دی پیش فه با کریت کا دی با داد کا دی پایش فه با کریت کا دی با داد کا دی با کریت کا دی با کا داد کا دی با کا دی با کا داد کا دی با کا داد کا دی با کا دی با کا داد کا داد کا داد کا داد کا دی کا دی با کا داد کا داد

(ب ۱) ئهگهر نقێژا سپێدێ بوو شنی ژن پاقژ بوو ژ بێنڤێژییا کا دێ وێ روژێ چ تشتا خوت یان ناخوت زانایان دوو گوتن یێن دڨی بابهتی دا ههین:

گوتنا ئێکێ : دڤێت وێ روژێ چ نهخوت ونهڤهخوت و ئهو روژ بو نائێته حساب کرن و دڤێت روژهکا دی پێش ڨه بگریت ، ویا مهشهور د مهزههبێ ئیمامێ أحمد دا ئهڨ گوتنه یه .

گوتنا دوویی : دروسته وی روژی بخوت و قهخوت ، چونکی دوی روژی دا روژیا وی لی نینه چونکی ئه و لدهستپیکا وی روژی د بینقیژییا دا بوو و نه ژ ئههلی روژیی بوو ، ودهمی روژی بو وی نه ئیته هژمارتن هنگی یا بی مفایه ئه و خو بگریت وچ نهخوت نه قهخوت ، وئه قدمی ههنی بو وی نه دهمهکی ریزلیگرتی یه ، چونکی لدهستپیکا روژی فهرمان ل وی هاتبوو کرن کو ئه و روژیی بخوت _ چونکی هیشتا پاقژنهببوو _ بهلکی ئهم دشیین بیژین لدهستپیکا روژی حمرام بوو لسهروی یا ب روژی بیت ، و روژیا شهرعی ئهوه : تو ژبهر خودی خو دویر راگری ژ ههمی وان تشتا ئهوین روژی بی دشکیت ژههلاتنا سپیدی حمتا روژ ئاقا دبیت. ، و به گوتنه ههروه کی تو دبینی دروست تره ژوی گوتنا گوتی دقیت وی روژی ههمیی چ وئه قه بگریت.

(پ ۲) ئەقە پسیاركەرەكە یا دبیزیت : ئەگەر بەرى بانگی سپیدی بدەت ژن پاقژ بوو ژ بینفیزییا بەلی وی سەری خو نە شویشت حەتا پشتی بانگی سپیدی و شنی سەری خو شویشت ونقیزا خو كر و روژیا خو تەمام كر وی روژی ، ئەری باشە روژیا وی یا دروسته یان ئەو دی روژه كا دی پیش قی روژی قه گریت؟

(ب ۲) ئهگهر ژن ژ بینفیژییا پافژ بوو حهتا بدهفیقهکی ژی بهری بانگی سپیدی بهلی ب دروستی ب زانیت کو یا پافژ بووی هنگی ئهگهر ئهو د رهمهزانی دا بیت دفیت ئهو یا ب روژی بیت و روژیا وی دی یا دروست بیت و ل سهر وی نینه ئیکا دی پیشفه بگریت ، چونکی وی روژی گرت و ئهوا پافژ بلا وی سهری خو پشتی بانگی سپیدی ژی شویشتبیت چ دفی چهندی دا نینه ، ههروهکی زهلامی ئهگهر یی ب جهنابهت بیت چونکی یی چویه نفینا ژنکا خو یان ژی خهونه کا دیتی و پاشیف خوار و پشتی بانگی سپیدی دای شنوی سهری خو شویشت خو یان ژی خهونه کا دیتی و پاشیف خوار و پشتی بانگی سپیدی دای شنوی سهری خو شویشت

وبقی ههلکهفتی من دفیت ئهز هشیاریی بدهم بو تشته کی کو یی ل ده و ژنا ههی ئهو ژی دهمی ئیك ژ وان یا ب روژی بیت وپشتی وی روژیا خو خواری و روژ ئافا بوی شنوی کهفته د بینفیژییا دا بهری نفیژا عهیشا بکهت ئهو هزر دکهت هوسا بفی شیوهی دی روژیا وی بهتال بیت ، بهس ئه فه هزره یا خهلهته و چ ژبو نینه بهلکی ئهگهر ئهو پشتی روژ ئافا بونی کهفته دبینفیژییا دا حهسکهی بلا ب چرکهیه کی ژی بیت هنگی روژیا وی یا دروسته.

- (پ ۳) ئەرى باشە ئەو ژنا چلكدار بىت و د چلكادا بىت ئەگەر بەرى چل روژ تەمام ببن پاقژ بوو ھنگى روژى ونقیْژ لسەر واجب دبن ؟
- (ب ۳) بهلی .. ههر گافه کا ژنا چلکدار بهری چل روژ ته مام ببن پاقژ بوو واجبه لسهر وی روژیا بگریت ئهگهر دره مهزانی دابیت ، و واجبه لسهر وی ئهو نفیژا بکه ت ، و دروسته بو هه قژینی وی بیته نفینا وی ، چونکی ئه و یا پاقژه چ تشت لده ف نینن کو نه هیلن ئه و روژیا بگریت یان نفیژا بکه ت یان ریگر بیت کو زه لامی وی بیته ده ق.
- (پ ٤)ئەرى باشە ئەگەر ژنەكى روژين وى يىن بىنقىژىيا ھەشت روژ بن يان ژى حەفت روژ بن يان ژى حەفت روژ بن ياشى ئىڭ دوو جارەكا ژ حەفت يان ھەشت روژا پىر لى ھات و ژى بورى ھنگى حوكم چىه؟

(ب ٤) ئهگهر روژێن ژنهكێ شهش بن يان حهفت بن پاشى درێژ لێ هاتن و بونه ههشت ونهه و دهه ويازده روژ هنگى دێ مينيت وههر نڤێژا ناكهت حهتا پاقژ دبيت چونكى خودايێ مهزن دبێژيت ﴿ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى ﴾ [البقرة: ٢٢٢] ئانكو: (ئهى موحهمهد — صلى الله عليه وسلم — ئهو پسيارا بێنڤێژييا ژنێ ژ ته دكهن تو بێژه وان ئهو ئهزيهته يا پيسه وبێهناوێ يا نهخوشه و ئێشانهكا پيسه بو وى يێ خو نێزيك دكهت)

هندی ئه فخوینه یا بهردهوام بیت ژن ژی دی دفی حالی دا بیت حهتا پاقژ دبیت وسهری خودشوت پاشی دی نقیر کهت ، فیجا ئهگهر ههی فا بدویفرا روژین بینفیرژییا کیمتر ژی بوون ههر دهمی ئه و پاقژ بوو دی سهری خو شوت بلا هندی ههی فا بوری گهله ک روژ ژی نهبوری بن ، یا گرنگ هندی ژن د بینفیرژییا دا بیت نقیر ا ناکه تن فیجا چ روژیت بینفیرژیا دفی جاری دا هندی یین جارا دی بن یان ژی پتر بن یان ژی کیمتر بن دهمی پاقژ بوو دی نقیر کهت .

(پ ۵) ئەرى باشە ژنا چلكدار دى چل روژا روينيتە خوارى نە نقير دكە ت ونە روژيا دگريت يان ژى نە مەرجە ئىلا چل روژ ببورن ھەما ئەگەر خوين راوەستيا دى نقير و روژييت خوگريت ؟ وكيمترين وەخت بو پاقر بوونا رُ چلكا چەندە؟

(ب ٥) ژنکا چلکدار چ وهختیت قهبری بونینن بهلکی ههر دهمی خوین ههبیت دی روینیته خواری نه نقیژا دکهت و نه روژیا دگریت و نه زهلامی وی دئیته نقیناوی ، وئهگهر پاقژ بوو حهتا ئهگهر بهری چل روژا ژی بیت خو ئهگهر ئهودهه روژ بن یان ژی پینج روژ بن کهفتیه ده چلکادا دی نقیژین خو کهت و روژیین خو گریت و زهلامی وی ژی دروسته بیته ده و چیکادا دی نقیژین خو کهت و روژیین خو گریت و زهلامی وی ژی دروسته بیته ده و چیدا نینه ، یا گرنگ چلك تشتهکی دیاره ئه خو حوکمیت بوری دگریدای نه ب ههبوون و نهبوون و نهبوونا چلکا قه ، هندی ههبن دی حوکمیت وی ژی د گهلبن ، وئهگهر چوو و نهما حوکم ژی نامینن ، بهس ئهگهر ژنهك یا وهسابیت ل ههمی دهما خوینی دبینیت هنگی کا روژیت وی یین بینقیژییا چهندن دی بهس هند روژا بو چلکا ژی دانیت و دی نقیژ و روژییت خو گریت چونکی ئهقه یا وهسایه چ جارا خوین ژی هشك نابیت.

- (پ ٦) ئهگهر د روژێن رهمهزانێ دا پیچهکا خوینێ ژ ژنێ بێتن ، و ئهڎ خوینا ههنێ یا کێم دگهل بمینیت حهتا دویماهیکا رهمهزانێ و ئهو یا ب روژی بیت ... ئهرێ باشه روژیێن وێ ددروستن ؟
- (ب ٦) بهلی .. روژیین وی ددروست ، وئه چپکین ههنی یین خوینی چونین چونکی ئه و هنده ک رههن ئه چپکین خوینی ژی دئین ، و یا هاتیه قهگیران ژ ئیمامی عهلی خودی ژی رازی بیت یا گوتی : (إن هذه النقط التی تکون کرعاف الأنف لیس بحیض...) ئانکو: ئه چپکین ههنی ئهویت وه کی رسیانا دفنی ئه و نه خوینا بین قیژییا یه . هوسا یا ژ وی هاتیه قهگوهاستن خودی ژی رازی بیت .
- (پ ۷) ئهگهر ژنا دبینفیژییا دا یان ئهوا چلکدار بهری بانگی سپیدی پافژ بوو بهلی سهری خو پشتی بانگی سپیدی شویشت هنگی روژیا وی یادروسته یان نه ؟.
- (ب ۷) بهلی روژیا وی یا دروسته ئهگهر ژنا دبینفیژییا دا یان یا چلکدار بهری بانگی سپیدی پافتر بوو بلا پشتی بانگی سپیدی شنوی سهری خو بشوت چ تیدا نینه چونکی دهمی ئهو پافتر دبیت ئهو دی بیته ژ ئههلی روژیی ، و ئهو وه کی ویه یی ب جهنابهت سپیده بههلیت و ئهوی ب جهنابهت روژیا وی یا دروسته ژبهر گوتنا خودایی مهزن دهمی دبیژیت: هانآن باشروهٔن وابتغوا ما کتب الله لکم و کلوا واشربُوا حتی یتبین لکم الْخیط الْآئیش مِن الْفجر و [البقرة: ۱۸۷] ئانکو : (فیجا هوین ژ نوکه ویقه ههرنه نشینا الْخیط الْآسُود مِن الْفجر و [البقرة: ۱۸۷] ئانکو : (فیجا هوین ژ نوکه ویقه ههرنه نشینا ههفژینین خو و وی تشتی خودی بو ههوه حهزگری ژ زاروکان بوخو ژ وی بخوازن ، و بخون و فهخون حهتا روناهیا دروست یا سپیدی بو ههوه دیار دبیت ژ تاریاتیا شهفی) فیجا دهمی خودی دهستویری دا بو نفینی حهتا کو روناهیا سپیدی دیار دبیت ژفی دئیته وهرگرتن کو خودی دهستویری دا بو نفینی بانگی سپیدی ، و ههروهسا ژ بهر گوتنا عائیشایی خودی ژی سهر شویشتن دی کهفیته پشتی بانگی سپیدی ، و ههروهسا ژ بهر گوتنا عائیشایی خودی ژئ

بهرکو چوبو نقینا ههڤژینا خو و یی ب روژی بوو و روژیا خو نه دخوار ، ئانکو پیخهمبهری خودی صلی الله علیه وسلم پشتی بانگی سییدی شنوی سهری خو ژ جهنابهتی دشوت.

(پ ۸) ئهگهر ژنی ههست ب خوینی کر بهس بهری روژ ئاڤا ببیت نه دهرکهفت و چ خوین نههاته خوار ، یان ههست ب ئیشا بینڤیژییا کر بهس خوین ههر بهری روژ ئاڤا ببیت نه دهرکهفت هنگی روژیا وی یا وی روژی دی یا دروست بیت یان ژی دی ئیکا دی پیش ڤه گریت ب

(ب ۸) ئهگهر ژنا پاقژ ههست پی کر کو خوین یا نهقل دبیت وئهو یا ب روژی یه بهلی نه دمرکهفت حهتا روژ ئاقا بوی ، یان ژی ههست ب ئیشانین بینشیژییا کر بهلی خوین نهدهرکهفت حهتا روژ ئاقا بوی هنگی روژیا وی یا وی روژی یا دروسته و ل سهر وی نینه ئهو ئیکا دی ب پیشقه بگریت ئهگهر ئهو نه روژیه کا فهرز بیت ، و ئهگهر روژیهکا سوننهت بیت خیرا وی یویچ نابیت و دروست دی ئیته نقیسین .

(پ ۹) ئهگهر ژنی خوینهك دیت به س قهناعهت بو چینهبوو كو ئهقه خوینا بینقیژییایه هنگی حوكمی روژیا وی چیه ؟.

(ب ۹) روژیا وی یا وی روژی یا دروسته ، چونکی وهك دهستپیک ئهو نا ئیته هژمارتن بینفیژی حهتا بو وی دیار دبیت وقهناعهت چیدبیت کو یا کهفتیه دبینفیژییا دا .

(پ ۱۰) هندهك جارا ژن دێ شوین خوینهكا كێم بینیتن یان ژی دێ هندهك چپكێن گهلهكێن كێم یێن خوینێ بینیت ل درێژییا روژێ ... ڤێجا هندهك جارا ئهڤ چهندا ههنێ رویددهت ل وهختێ بێنڤێژییا بهلێ هێشتا خوین نههاتیه خوار ، وهندهك جارا ژی دێ رویدهت نه ل وهختێ بێنڤێژییا ، ڤێجا حوكمێ ڤێ ژنكێ چیه د ههردوو حالهتان دا ئهگهر یا ب روژی بیت؟. (ب ۱۰) بهر سڤا بوری ل سهر پسیارهكا وهكی ڨێ بوو ب زڤره وێ دێ بوته روهن بیت ، بهس

ئەقە يا ماى كو ئەم دى بىزيىن ئەگەر ئەق چپكىت ھەنى د روزىن بىنىقىزىيا دا بن و ئەو ژن قان چىكا ب بىنقىزى ب ھزمىرىت دى بىتە بىنقىزى.

(پ ۱۱) ئهو ژنێن د رهمهزانێ دا دکهڨنه دبێنڨێژییا دا یان دکهڨنه د چلکدا چلکدا ئهرێ چیدبیت بو وان ئهو بخون و ڨهخون د روژێن رهمهزانێ دا؟.

(ب ۱۱) بهلی .. دی خون و قهخون د روژیت رهمهزانی دا بهلی یا باشتر ئهوه ئهو قی چهندی ب نهینی بکهت ئهگهر هندهك عهیال ههبیت چونکی ئه چهنده دی ئاریشا بو وان چیکهت — چیدبیت هزربکهن دهیکا وان روژیا ناگریت چونکی ئهو نزانن کا حالی وی چیه - .

(پ ۱۲) ئهگهر ژنهك د بینفیژیا دا بیت یان د چلکادا بیت و ل دهمی نفیژا ئیفاری پافژ بوو ئهری نفیژا ئیفاری پافژ بوو ئهری باشه دفیت ئهو نفیژا نیفرو ژی دگهل یا ئیفاری بکهت - پا دروسته دحالهتین بهرتهنگ دا مروف نفیژا نیفرو بینیته سهر یائیفاری وب بهروفاژی ژی - یان ژی دی بهس نفیژا ئیفاری کهت ؟.

(ب ۱۲) گوتنا دروست تر دفی بابهتی دا ئهوه کو بهس نفیّژا ئیٚفاری بتنی یا ل سهروی ، چونکی چ بهلگه نینن کو نفیّژا نیفرو ژی لسهر واجب بیت ، و ئهصل ئهوه کا چ لسهره وی لسهر ملیّت خو راکهت و زیمهمتا خو ژی خلاس کهت ، و پشتی هنگی پیٚغهمبهری صلی الله علیه وسلم یا گوتی : { "من أدرك رکعة من العصر قبل أن تغرب الشمس فقد أدرك العصر" } ئانکو : (ههرکهسی روکاعهته کی ژ نفیْژا ئیٚفاری بکهت بهری روژ ئافا بیت ئهفه ئهو گههشته نفیْژا ئیْفاری ههمییّ) وپیخهمبهری صلی الله علیه وسلم بهحس نهکر کو ئهو گههشته نفیْژا ئیفاری ههمییّ) وپیخهمبهری صلی الله علیه وسلم بهحس نهکر کو ئهو گههشته نفیْژا نیفرو ژی ، وئهگهر نفیْژا نیفرو د فی حالهتی دا واجب با دا پیخهمبهر صلی گههشته نفیْژا نیفرو ژی ، وئهگهر نفیْژا نیفرو بوو و ژن کهفته دبیننفیْژییا دا هنگی لسهر وی یه بهس نفیْژا نیفرو بکهتهفه نه کو یا ئیْفاری ژی — ددهمه کی دا کو دروسته مروف نشیرژا نیفرو بینیته سهر یائیْفاری _، وچ جوداهی نینه د نافبهرا فی و ئهوا د پسیاری دا هاتی

، قیجا ل سهر قی چهندی گوتنا دروست تر نهوه کو بهس نهو دی نقیژا ئیفاری بتنی کهت ژبهر دهلالهتا نهصی و قیاسی لسهروی ، و بابهت دی هه ر یی وهسا بیت نهگهر بهری نقیژا عهیشا بچیت نهو شنوی پاقژ بوو هنگی دی بهس نقیژا عهیشا که ت و ل سهر وی نینه نقیژا مهغرهب ژی بکهت .

(پ ۱۳) هندهك ژن ئهوينت بچويكي وان ژبهر دچيت حالهتي وان ئيك ژ قان دووينت ههني يه : يان دي بچويك ژبهر خولكي مروقا بگريت ، يان ژي پشتي خولكي مروقا بگريت ، يان ژي پشتي خولكي مروقا دگريت شنوي دي ژ بهر چيت ، قيجا ئهو روژا بچويك ژبهر چوي حوكمي وي روژيي چيه و ئهو روژين وي خوين تيدا دديت روژيين وان روژا ددروستن يان نه ؟.

(ب ۱۳) ئهگهر ئهوی بچویکی هی شتا خولکی مروفا نهگرتبیت هنگی ئهو خوینا ئهو دبینیت نا فیته هژمارتن خوینا چلکا ، و ئهگهر هوسا بیت دی نفیژا کهت و دی یا ب روژی ژی بیت و روژیین وی ددروستن ، بهلی ئهگهر وی بچویکی خولکی مروفا گرتبیت هنگی ئهو خوین دی بیته خوینا چلکا و یا درست نابیتن بو وی ئهو نفیژا بکهت ، یان یا ب روژی بیت ، و بناخه د فی مهسهلی دا ئهوه ئهگهر ئه بچویکی هه ببیته مروف هنگی دی بیته خوینا چلکا ، وئهگهر نهبیته مروف شهو خوین نابیته خوینا چلکا ، فیجا ئهگهر ئهو خوین دهرکهفت خوینا چلکا هنگی کا چ لسهر چلکدارا حهرامه دی ئهو ل سهر وی ژی حهرام بیت ، وئهگهر خوینا چلکا نهبیت چ تشت لسهر حهرام نابیت.

(پ ۱٤) ئەگەر ژنا ب دوو گيان د روژين رەمەزانى دا خويىنى بېينىت ئەرى ئەقە دى چ كارتىكرنى ل روژيا وى كەتن يان نە ؟.

(ب ۱٤) ئهگهر ژنی یان کچی خوینا بینفیژییا دیت دی روژیا وی بهتال بیتن ، ژبهر گوتنا پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم ؛ { ألیس إذا حاضت لم تصل ولم تصم } ئانکو : (مانه ئهگهر ژن کهفته د بینفیژییا دا نه نفیژا دکه ت و نه روژیا دگریت) فیجا ژبهر فی چهندی

ئهم بێنڤێژییا دهژمێرین ژ وان تشتا یێن روژی پێ دکهڤیت وچلك ژی ههروهسا ، دهرکهفتنا خوینا بێنڤێژییا و چلکا روژیێ بهتال دکهت... وئهگه ر ژنا ب دووگیان خوینێ ببینیت دروژێن رهمهزانێ دا ئهگهر ئهو خوین خوینا بێنڤێژییا بیت هنگی دێ وهکی وێ بیت ئهوا نهیا ب دووگیان دهمێ د کهڤیته د بێنڤێژییا دا ئانکو دێ روژی پێ بهتال بیت، و ئهگهر ئهو خوین نه خوینا بێنڤێژییا بیت روژی پێ ناکهڤیت، و مانێ چێدبیت ژنا ب دوگیان ژی بکهڤیته د بێنڤێژییا دا ئهو ژی ب ڨی شێوهی ئهگهر دهمێ شنوی ب دووگیان بوی خوینا بێنڤێژییا ژێ هشك نه بوو و وهکی ههرجار ههمی ههیڤا ل وهختێ خو خوین دیت ئهڤه بێنڤێژییا ژێ هشك نه بوو و وهکی ههرجار ههمی ههیڤا ل وهختێ خو خوین دیت ئهڤه هنگی دێ بیته خوینا بێنڤێژییا ل دویڤ گوتنا دروست تر و دێ حوکمێت بێنڤێژییا بو وێ کو نه نهگهر ل دهست پێکێ خوینا بێنڤێژییا ژێ هشك بوو و پاشی خوینهك دیت کو نه ئهو خوینه ئهوا ههر جار ددیت هنگی روژیا وێ پێ ناشکێت چونکی ئهو نائێته هژمارتن خوینا بێنڤێژییا .

(پ ۱۵) ئەگەر ژن ددەمى خو يى بىنىقىدىيا دا روۋەكى خويىى بىينىت وروۋا بدويف را ھەميى خويىى نەرى ھنگى ئو دى چ كەت؟.

(ب ۱۵) یا دیار ئهو هشك بوون و ئهو پاقژیا وی دیتی د ناق روژین بینقیژیین خودا ئهو روژ ژی دی ههر هینه هژمارتن ژ روژین بینقیژیین وی و دی ههر د بینقیژییا دا بیت ، و ل سهر قی چهندی دی بیژین ئهو ژی وان ههمی تشتا ناکهت ئهوین کو چینابیت د بینقیژییا دا بینه کرن ، و ل سهر مهزههبی ئیمامی أحمد و ل دویف گوتنا هندهك زانایا ئهگهر ئهو ههر روژهکی خوینی ببینیت وروژهکی نهبینیت ، ئهو روژا خوینی د بینیت دی بیته بینقیژی ، وئهو روژا خوینی نهبینیت دی بیته پاقژی و روژی و نقیژیت خو دی تیدا کهت ، حهتا د بنه پازده روژ ژ روژا پازدی ویقه ئهگهر ههر خوین دیت هنگی ئهو خوینا ژ روژا پازدی ویقه نابیته خوینا بینهگی و دی روژی و نقیژیت خو

كەت .

- (پ ۱۱) د روژین دویماهیکی دا ژ روژین بینفیژییا و بهری پاقژ بونی ژن خوینی نابینیت، ئهری ئمو د شیّت وی روژی یا ب روژی بیت یان نه و هیّشتا وی ناقا سپی نهدیتیه یان دی چ کهت ?.
- (ب ١٦) ئهگهر ئهو يا هوسا بيت كو ل دويماهيكا بينفيژيين خو ئاڤا سپى نهبينيت وهكى هندهك ژنا دروسته ئهو يا ب روژى بيت ههر گاڤهكا خوين هشك بوو ، بهلى ئهگهر ئهو يا وهسا بيت كو ههر جار ل دويماهيكى ئهو ئاڤهكا سپى دبينيت دڤينت روژى و نڤيژا نهكهت حهتا وى ئاڤى دبينيت پاشى دى كهت.
- (پ ۱۷) ئەرى دروستە ژنا دبىنىقىژىيا دا يان يا چلكدار قورئانى بخوينىت چ بدانىتە پىش چاقىنىت خو و بخوينىت يان ژى ژبەر بخوينىت دحالەتىن ھەوجەھىا دا بونمونە قوتابى بىت يان ژى ماموستا بىت ؟.
- (ب ۱۷) چ تیدا نینه ژنا دبینفیژییا دا یان یا چلکدار قورئانی بخوینیت ئهگهر بو ههوجهیی بیت بو نمونه ژنهکه دهرسا ددهت ماموستایه ، یان ژی ئیکه دی ئهرکی خو یی قورئانی یی روژانه خوینیت چ ب شه بیت یان ژی روژ ، بهلی سهبارهت خواندنا قورئانی ئهوا مروق هنده کا دا بیهنه کی قورئانی بخوینم ههما بو خیر ئه فواندنا هوسا یا باشتر ئهوه نه خوینیت چونکی گهله ک ژ زانایا یان ژی بههرا پتر ژوان د بینن کو ژنا دبین شهر نهیا دروسته بو وی ئه و قورئانی بخوینیت .
- (پ ۱۸) ئەگەر ژن پاقژ بوو ژ بێنڤێژييا ئەرێ پێدڤيە كو ئەو جلكێن خو بگوھريت و بو زانين چ خوين ب جلكێن وێ ڤە نە بويە؟.
- (ب ۱۸) نهخیر ل سهر وی نینه ئهو جلکین خو بگوهریت ؛ چونکی بینفیژی لهشی مروفی پیس ناکهت بهلی بتنی خوینا بینفیژییا ئهگهر بگههیته تشتهکی ئهو تشت دی پیس بیت ، و ژبهر هندی ژی پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم فهرمان ل ژنا کر ئهگهر خوینا بینفیژییا

گههشته جلکی وان بلا وی جهی خوین گههشتیی بشون و پاشی ئهگهر بقیّت ههر ب وی جلکی نقیّری بکهن .

(ب ۱۹) ئهگهر ژ راستا ژی وهکی وی گوتی ئهو یا نهساخ بیت و نهشیّت روّژیییّت خو هه زا بکهت هنگی کانی ئهو کهنگی چیدبیت و شیان بو چیببن روژیییّت خو بگریت دی هنگی گریت بلا رهمهزانا دووی ژی بسهردا بهیّت چونکی وی عوزرا ههی ، به لی ئهگهر عوزر نهبیت و ههما ژ قهستا خو نهساخ بکهت و سستاهیی بکهت هنگی چینابیت روژیییّت خو قههیّلیت و قهزانه کهت حهتا رهمهزانا دووی ژی بسهردا دئیّته خوار ، عائیشا خودی ژی رازی بیت دبیّژیت روژیییّت رهمهزانی دکهفتنه سهر من ومن نهدشیّیا ئهز قهزا بکهم و بگرمه قه حهتا ههی شهیفا شهعبانی _ ئانکو ههی قهکی بهری رهمهزانی _ قیّجا ژبهر هندی ل سهر قی ژنی یه بهریّخو بده ته خو ئهگهر چ عوزر نهبن ئهوا گوننه هکاره ، و ل سهر وی یه بو خو تهوبه بهریخو می و برقریته لایی خودی ، و کا چ روژی ل سهرن زویکا بگریت و قهزا بکهت ، و نهگهر وی عوزر ههبیت و یا نه ساخ بیت هنگی چ ل سهر نینه ئهو ساله کی دوو سالا قههیّلیت نهگهر وی عوزرا هه ی و نه ب وی یه.

(پ ۲۰) ئهگهر ژنهك بو نمونه دهمژمير ئيكي پشتى نيڤرو كهفته دبينڤيژييا دا و وي هيشتا نڤيژا نيڤرو قهزا كهت يان نڤير نهكريه باشه ئهڤ ژنا ههني پشتى پاڤر دبيت دي وي نڤيرا نيڤرو قهزا كهت يان

نه؟.

- (ب ۲۰) خیلاف یا دقی بابهتی دا ههی دنافبهرا زانایاندا ، هندهك ژ وان دبیّژن ؛ ل سهر وی نینه نهو وی نفیّژی قهزا بکهت ، چونکی وی سستاهی نهکریه و نهو یا گوننههکار ژی نینه چونکی هندی بانگی نیّفاری نهدهت چ دهمی وی بفیّت دروسته نهو نفیّژا نیفرو تیّدا بکهت ، و هندهك زانا ییّن دی دبیّژن ؛ پیّدفیه نهو نفیّژا نیفرو قهزا بکهت پشتی پافژ دبیت چونکی نهف ناخفتنا پیّغهمبهری صلی الله علیه وسلم یا گشتی یه ؛ { من أدرك رکعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة } ئانكو؛ (ههر کهسهکی روکاعهتهکی بگههیته نفیّژی بهری دهمی وی ب دویماهیك بیّت نهفه نهو گههشته وی نفیّژی ههمیی) و یا ساخلمهتر و پتر نیحتیات تیّدا دویماهیك بیّت نهفه نهو گههشته وی نفیّژی ههمیی) و یا ساخلمهتر و پتر نیحتیات تیّدا دویماهیک بیّده و ی نفیّژی بو خو قهزا بکهتهفه چونکی نفیّژهکا بتنی یه و چ زهحمهت تیّدا ننده .
- (پ ۲۱) ئهگهر ژنا ب دووگیان روژهکی یان دوو روژا بهری بچویکی خو ب دانیت هندهك خوین دیت دی روژی و نقیر هیایت ژبهر هندی یان نه ؟.
- (ب ۲۱) ئهگهر ژنا ب دووگیان ب ئیک دوو روژهکا بهری بچویکی خو بدانیت خوین دیت و دهمی ئه خوینه هاتیه خواری ئیشان ژی دگهل بوو هنگی ئهو دی بیته خوینا چلکا ژبهرهندی ژی روژی و نقیر ناکهت ، و ئهگهر ئیشان دگهل نهبیت هنگی ئهو خوینه کا پویچه چ حسیب بو نائیته کرن و دی ههر روژی و نقیریت خو کهت.
- (پ ۲۲) بوچوونا ته چیه ئهگهر ژن وان حهبا بخوت ئهویّن نههیّلن ئهو بکهڤیته دبیّنڤیّژییا دا دا کو ئهوژی دگهل خهلکی یا ب روژی بیت ل رهمهزانیّ؟.
- (ب ۲۲) ئەز ئەوان ژقى چەندى ھشيار دكەم و وان ژى ددەمە پاش .... چونكى ئەقان حەبين هەنى زيانەكا مەزن يا ھەى ، ئەقە بومن يا ديار بوى ب ريكا نوژدارا ، و دقيت ئەم بيژينه ژنا : ئەقە تشتەكە خودى يى ل سەر كچيت ئادەمى نقيسى قيجا تو يا رازى بە ب وى يا

خودی بوته نقیسی ، و یا ب روژی به ئهگهر چ ریّگر نهبن ، و ئهگهر ریّگرهك ههبوو (بونمونه بی نقیّژی) تو روژیا نهگره و یا رازی به ب قهدهرا خودایی مهزن.

(پ ۲۳) پسیارکهر دبیّژیت: ژنهك یا ههی چلکیّن وی بدویماهیك هاتن و پاقر بوو بهلی پشتی هنگی ب دوو ههیقا هندهك چپکیّن بچویك ییّن خوینی دیتن ، باشه ئهقه روژیا بخوت ونقیّرا نهکهت؟ یان ژی چ بکهت؟.

(ب ۲۳) ئاریشهیین ژنا د بینفیزی و چلکادا دهریایهکه ج لیف بو نینن، و ئیک ژ ئهگهرین قان ئاریشا بکارئینانا ئهوان حهبکانه ئهوین کو نههیلن ژن دووگیان ببیت یان نه هیلن ژن بکهفیته دبینفیزییا دا ، و خهلکی ئه ههمی ئاریشهیه نهبوون ، راسته ئاریشه ههر ههبوینه ژ هنارتنا پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم بگره بهلکی ژوی روژا کو ژن ههی حهتا ئه فرو ، بهلی پا ب فی شیوی هوسا یی مشه کو مروق دمینیته حیبهتی د چارهسهرکرنا ئاریشهیین وان دا ب راستی ئه قتشته جهی داخی یه ، بهلی پا بناخه ئه قهیه ئهگهر ژن پاقژ بوو و ب دروستی زانی کو یا پاقژ بووی ژ بینفیزی و چلکا مهبهستا من ئاقا سپی دیت ، کو ئهو ژی باقهکه ژن دزانن فیجا پشتی فی پاقژ بوونی ، ئاقا شیلی ببینیت یان یا زهر یان ژی چپکهکی یان ژی ته پاته ههمی نه بینفیزی نه دی روژی و نفیزیت خو کهت و ههروه سا دروسته زه لامی وی ژی بیته نفینا وی آم عطیة دبیزیت : { کُنا لا نعد الصفرة والکدرة شیئاً } ئانکو : (پشتی ئهم پاقژ دبووین مه ئاقا زهر و یا شیلی _نانکو یا قههوهیی _ ب چ حسیب نه دکر) [آخر جه البخاری، و زاد أبو داود بعد الطهر و سنده صحیح].

قینجا ل سهر قی چهندی نهم دی بیزین: پشتی ب دروستاهی ژن پاقژ دبیت ههر تشتهك ژ قانه رویبدهت چ زیانا خو نینه و نه ژنا ههنی دی ههر روژی و نقیژیت خو کهت و دی یا حهلال بیت بو زهلامی وی ژی کو بیته نقینا وی ، بهلی پا دقیت ژن لهزی نهکهت حهتا ب دروستاهی دزانیت کو یا پاقژ بووی پاشی ، چونکی هندهك ژن وهختی خوین هشك دبیت بلهز دى چيت سەرى خو شوت بەرى ب دروستاھى پاقژ ببيت يان ئاقا سپى ببينيت ، ژ بەر قى چەندى ژى ژنێت صەحابيا پەمبويەكى ھندەك خوين پێقە فرێدكرە دەڤ دەيكا ئيماندارا عائيشايى خودى ژى رازى بيت ڤێجا ئەو ژى دا بێژيتە وان؛ لەزى نەكەن حەتا ھوين ئاڤا سپى نەبينن.

(پ ۲۶) د شهقین رهمهزانی دا کیشك ب خیرتره بو ژنی نقیژا ل مالا خوبکهت یان ژی ل مزگهفتی ب تایبهتی ئهگهر وان مزگهفتا شیرهت و وانهیین ب مفا ژی تیدا بینه خواندن ، و شیرهتا ته چیه بو وان ژنا ئهوین نقیژین خو ل مزگهفتا دکهن؟.

(ب ٢٤) يا باشتر ئهوه ل مالا خو نفێژا بكهت ژ بهر عمومێ گوتنا پێغهمبهری صلی الله علیه وسلم : { وبیوهن خیر لهن } ئانكو: (و مالێن وان بو وان بخێرترن) و چونكی دهركهفتنا ژنا گهلهك جارا فتنه ژێ چێدبن ، ئهگهر ژن ل مالا خو نفێژێ بكهت باشتره بو وێ كو بچیته مزگهفتێ نفێژێ بكهت ، و سهبارهت شیرهتا و وانهیان ئهو د شێت برێكا كاسێت و دهنگا ب دهست خوقه بینیت ، و شیرهتا من بو وان ژنا ئهوێن دچنه مزگهفتێ نڤێژا خو دكهن وهختێ ئهو دهردكهڨن بلا دبێ ستاره نهبن و خو نهخهملینن وبێهنێت خوش ل خو نهكهن.

(پ ۲۵) حوکمی وی چیه ئهگهر ژن د روژیّت رهمهزانی دا یا ب روژی بیت و تام بکهته خوارنیّ _بو نمونه کا ئهو خوارن یا ب خویّ یه یان نه_ ؟.

(ب ۲۵) چ تیدا نینه چونکی پیدفیاتی یا پی ههی ، بهس ئهو تشتی وی تام کریی دفیت تف بکهت و نهچیته خواری.

(پ ٢٦) ئەقە ژنەكە رويدانەكا ب سەرى ھاتى ل دەستپيكا دووگيانيا وى و بچويكى وى يى ژ بەر چووى پشتى گەلەك خوين ژى چووى ئەرى دروستە بو وى كو ئەو روژيا خو بخوت يان ۋى دى روژيا خو بەردەوام كەت و ئەگەر روژيا خو خوار دى يا گونەھ كاربيت يان نە ؟.

(ب ٢٦) ئەم دى بېژين : ژنا ب دووگيان ناكەڤيتە دبېنڤېژييا دا چەوا إمام أحمد گوتى:"ژن دى ب وى چەندى زانىت كو يا ب دووگيانه دەمى نه كەڤىتە د بىنىڤىزىيا دا ". و بىنىڤىرى چەوا زانا دبێژن خودێ ژ بەر حيكمەتەكێ يا چێكرى : دا ببيتە خوارن بو زاروكى د زكێ دەيكى دا ، ھەرگاڤا ژن ب دووگيان كەڤت ھنگى نا كەڤيتە دبينڤيٚژييا دا ، بەلى ھندەك ژن كا چهوا بهری ب دووگیان ببن دکه قتنه د بینفیزییا دا وهسا پشتی ب دووگیان ژی دبن ههر دكهڤنه تيْدا ، ئهڤا هوسا دى بيٚژين بيٚنڤيٚژيينت وى ددروستن ، چونكى ئهڤ بيٚنڤيٚژييه د بەردەوامن دگەل وى و ب دووگيانيى كارتىكرن لى نەبوو ، قىجا ئەگەر ئىكا نە يا ب دووگيان ب كەقىتە دېنىقىزىيا دا كا ئەو چ تشتن چىنابىت ئەو بكەتن ئاھا ھوسا ئەگەر ئەقە زى بكهڤيتيّ ديّ يا وهسابيت ، و كا ديّ چ ل سهر يا دى واجب بيت ديّ ل سهر ڤيّ ژى واجب بيت ، وكا دى چ ل سهر يا دى رابيت دى ل سهر ڤي ژى رابيت ، ههر چهوابيت ئهو خوينا ژ ژنا ب دووگيان دەردكەڤيت دوو جورن : جورێ ئێكێ دێ بێڗينێ ئەڤە خوينا بێنڤێڗييا يە چونكى ئەڭ خوينە ھەر ل دەستپيكا دووگيانيى دگەل بوو كا چەوا بەرى ھنگى ھەى ، رامانا وى دووگيانيي چ کارتێکرن لي نهکريه ڤێجا دي بيته بێنڤێڙي ، وجوري دووي : دي بێڗيني ئهڤه خوینهکا دی یه یا ژ فی ژنی دهرکهفتی ، ب ئهگهری رویدانهکی ، یان هلگرتنا تشتهکی گران ، يان ژى ل ئەردەكى كەفتىيىن ، ئەقە نە خوينا بينىقيْژييا يە بەلكى ئەقە خوينەكە يا ژ دەمارەكى دئىت ، قىجا ئەگەر ھوسا بىت ئەو دى روژيىن خو گريت ونقىدىن خو كەتن بەلكى کا ئەويْت پاقْرْ چ بو وان ھەيە بو وى ژى دى ھەبيت ، بەس ئەگەر ب ئەگەرى ڤى رويدانى ئەو زاروكى د زكى ويدا ژبەر چوو ئەقە ھنگى چەوا زانا دبيژن ئەگەر ئەق زاروكى ھەنى دەركەفت وخولكى مروڤا يى گرتى و بويە مروڤ ئەڤە ئەو خوينا پشتى ھنگى دئيت دى بيتە خوینا چلکا روژی و نقیّرٔا ناکهت و ههڤژینی وی ژی ناچیته نقینا وی حهتا پاقر دبیت ، وئهگەر ئەو زاروكى ژ بەر چووى دەركەفت بەلى ھىشتا نەبويە مروڤ و سەروبەرى مروڤا نهگرتیه هنگی ئهو خوین نابیته خوینا چلکا بهلکی خوینهکا پویچه دی روژی و نڤێژێت خو کهت و مروڤێت خودان زانینن دبێژن : کێمټین دهم کو سهروبهرێ مروڤا وی زاروکی بگریت ئهوێ هێشتا دزکێ دهیکێ دا ئهوه کو ههشتێ و ئێك روژ ب سهر چێبوونا وی ڤه بچن.

زاروك د زكي دهيكي دا چهوا عبدالله بن مسعود دبيّژيت : پيغهمبهري خودي صلى الله علیه وسلم گوته مه ، و ئهو یی راستگوو یه و ئهو وی تشتی بو وی دئیّت راست دهر دئينخيت گوت: { إِنْ أَحدكم يجمع في بطن أمه أربعين يوماً، ثم يكون علقة مثل ذلك، ثم يكون مضغة مثل ذلك، ثم يبعث إليه الملك ويؤمر بأربع كلمات، فيكتب رزقه، وأجله، وعمله، وشقى أو سعيد} ئانكو : (ئيك ژههوه چل روژا دى دزكى دهيكا خو دلوپه کا ئاڤێ بیت - ئاڤا زه لامي ئهوا د مالبچویکێ ژنێ دا ئهوا ژێك ڤهبوي خودێ دێ كوم كهت و كهته دلوپهك - ، پاشى دى بيته خوين و چل روژا دى يى هوسا بيت ، پاشى دێ بيته پارچهکا گوشتی و چل روژا دێ يێ هوسابيت ، پاشی خودايێ مهزن دێ مهلائیکهتهکی فریکهته ده و دی فهرمان لی ئیته کرن کو چوار پهیفا بنفیسیت ، رزقیّ وی بنقیسیت ، و کادی کهنگی مریت ، و کار و کریاریّن وی ، و کا جههننهمی یه یان ژی بحهشتی یه) قیّجا ژبهر هندی چیّنابیت بهری هنگی خولکی مروقا لیّ دیار ببیت و بههرا پتر بهری نوت روژ بچن سهروبهری مروفا لی دیار نابیت کا چهوا هندهك ژ خودانين زانيني دبيژن.

 $(\mathbf{y})$ ئەز ژنەكم بەرى سالە كى زاروكى من دەمى بويە سى ھەيى ژبەر من چوو ، و مىن نقى ژنەكى بەرى سالە كى زاروكى مىن دەمى بويە سى ھەيى ۋېدەرى خو مىن نقى ئىڭ ئەز بەلى ھىدەكا گوتەمى دەنى تە ئىڭ ئىڭ ئەز بەرۇستى ئوزانىم كا ئەو چەند روژ بون مىن ئقى ئە دكىرى؟.

(ب ۲۷) یا دیار لدهف زانایا ئهقهیه ئهگهر زاروکی ژنی بو سی ههیف و پاشی ژ بهر چوو ئهو نقیّرا ناکهت چونکی ئهگهر زاروك ژ بهر ژنی چوو و وی زاروکی خولکی

مروقا گرتبیت وببیته مروق هنگی ئهو خوینا پشتی هنگی دهردکه قیت دی بیته خوینا چلکا نقیرا ناکهت ، زانا دبیرن : چیدبیت ئهو زاروکی د زکی دهیکی دا خولکی مروقا بگریت ئهگهر ههشتی و ئیک روژ بسهر چیبونا وی قه بورین ، و ههشتی و ئیک کیمرن ژ سی ههیقا، و ئه قد ژنا ههنی ل سهر وی یه بیرا خو بینیت ئهگهر زاروکی وی بهری ههشتی و ئیک روژا ژبهر چوبیت هنگی ئهو نقیرین نهکری دی کهته قه ، و ئهگهر ئهو نهزانیت کا چهند روژا نقیر نهکرینه دی حسیب کهت ودی بهریخوده ی کا هزرا وی بارا پر دبیریت چهند روژ بوون دی هند روژا دانیت و وان نقیرا دی کهت.

(پ ۲۸) ژنهك یا پسیار دكهت دبیرژیت : ههر ژ وی روژا روژی ل سهر فهرز بووی روژیین خو یین رهمهزانی دگریت بتنی وان روژان دخوت دهمی دکه فیته د بین فیرژییا دا بهلی جاره کا دی ناگریته فه و ژبهر کو ئهو نوزانیت کا ئهو روژیت وی خاری حهتا نوکه کا دی بنه چهند روژ فیجا ئهو داخواز دکه ت کو ریک بو بیته گوتن کا نوکه چ واجبه ل سهر وی ئهو بکهت ؟.

(ب ۲۸) ب راستی جهی داخی یه ئه قتشتین هوسا دنا قرنیت ئیماندارا دا رویبدهن ئه قیلانا ههنی ئانکو قهزا نه کرنا وان روژیا ئهوین فهرز ل سهر وی کو قهزا بکهت یان ژ نهزانین قهیه ، یان ژی ژ کیمتهرخهمییا وی یه و ههردوو ژی کارهساتن، چونکی دمرمانی نهزانینی زانین و پسیاره ، بهلی دهرمانی کیمتهرخهمیی تهقوا خودی یه حیزوجل و مروق ب زانیت بهردهوام ئه و مروقی دبینیت و وی ئاگه ژ مه ههیه و مروق ژ سزایی وی ب ترسیت و یی بلهز بیت بو وی تشتی ئه و ژی رازی ، ل سهر قی ژنی یه تهوبه بکهت ژ وی تشتی وی کری و داخوازا ژیبرنا گونه ها بو خو ژ خودی بکهت، و وان روژا بینیته بیرا خو ئهوین وی خوارین کا چهندن لدوی شیانین خو بو خو بگریته ه ه و بقی چهندی دی قی باری ل سهر ملین خو راکهت ، و ئهم هیفی خو بگریته ه و بقی تهوبا وی قهبویل کهت .

(پ ۲۹) پسیارکهرهك یا دبیّژیّت: ئهگهر نقیّژ بوو پشتی هنگی ژن کهفته دبیّنقیّژییا دا حوکمی وی چیه ؟ وئهری پیدقیه ل سهر وی دهمی ئهو پاقژ دبیت ئهو وی نقیْژی قهزا بکهته قه ؟ و ههروهسا حوکم دی یی چهوا بیت ئهگهر بهری نقیّژ بچیت ژن ژ بینقیّژییا یاقژبوو ؟.

(ب ۲۹) یا ئیکی : ئهگهر پشتی نفیز بوی ژن کهفته دبینفیزییا دا هنگی ل سهر وی واجبه ئهو وی نفیژی قهزا بکهت دهمی پاقژ د بیت ، و ئهقهژی ژبهر گوتنا پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم دهمی د بیزیت: (من أدرك رکعة من الصلاة فقد أدرك الصلاة) ئانكو : (ئهگهر ئیك گههشت روكاعهته کی بکهت ژ نفیزه کی بهری ئهو نفیژ بچیت ئهقه ئهو گههشته وی نفیژی ههمیی) فیجا ئهگهر ژن گههشته نفیژی بلا ئهگهر ئهو هندی دهمی کرنا روكاعهته کی ژی بیت کو ئهو نفیژ بوی و پاشی ئیکسهر ئهو ژن کهفته دبینفیژیییا دا بهری ئهو وی نفیژی بکهت هنگی دهمی ئهو پافژ دبیت کو ژن کهفته دبینفیژییا دا بهری ئهو وی نفیژی بکهت هنگی دهمی ئهو پافژ دبیت دی وی نفیژی کهته هه .

یا دووی : ئهگهر ژن پاقر بوو بهری نقیر بچیت هنگی دقیت ئهو وی نقیری بکهت ، بو نمونه ئهو کهفته دبینقیرییا دا بهری روز بههلیت بهندی دهمی کرنا روکاعهته کی هنگی واجبه ل سهر وی ئهو نقیر اسپیدی بکهت ، و ئهگهر ئهو پاقر بوو بهری روز ئاقا ببیت بهندی دهمی کرنا روکاعهته کی دقیت ئهو نقیر ائیفاری بکهت ، و ئهگهر ئهو پاقر بوو بهری هنگی دقیت ئهو پاقر بوو بهری شه بنیفی ببیت بهندی دهمی کرنا روکاعهته کی هنگی دقیت ئهو نقیر اعمیشا بکهت، وئه گهر ئهو پاقر بوو پشتی شه بنیفی بوی هنگی واجب نینه ل سهر وی ئهو نقیر اعمیشا بکهت ، و ل سهر وی یه ئهو نقیر اسپیدی بکهت نینه ل سهر وی نهو نقیر اسپیدی بکهت نهگهر وه ختی وی هات، خودی دبیریت : ﴿ فَإِذَا اطْمَأْنَتُمْ فَأَقِیمُوا الصّالاةَ إِنَّ الصّالاةَ كَانَتْ عَلَی الْمُوْمِنِینَ کِتَاباً مَوْقُوتاً ﴾ [النساء: ۱۰۳] ئانکو : (ئهگهر ترس نهما هوین کانَتْ عَلَی الْمُوْمِنِینَ کِتَاباً مَوْقُوتاً ﴾ [النساء: ۱۰۳] ئانکو : (ئهگهر ترس نهما هوین بدروستاهی نقیری بکهن هندیکه نقیره نهو فهرزه کا خودان وه خته ل سهر

باوهرداران) ئانکو دهمی نقیری یی قهبرییه و دیارکرییه دروست نینه بو مروقی نقیری ژ دهمی وی دهربیخیت ، و ههروهسا چینابیت بهری دهمی وی بکهت .

(پ ۳۰) من نقیّر دکر و نهز کهفتمه دبیّنقیّرییا دا کا نهز چبکهم ؟ . و دهمیّ نهز پاقر دبم نهو نقیّریّن من دبیّنقیّرییا دا نهکری باشه نهز وان قهزا بکهمهقه؟.

(ب ۳۰) ئهگهر نقیْر بوو و ژن کهفته دبینقیْرییا دا بو نمونه نیف دهمرْمیْری پشتی روژ ژ نیفیه کا ئهسمانی خوار بووی (ئانکو نقیْر انیفرو بووی) پاشی کهفته دبینفیْرییا دا ، دهمی ئهو پافر دبیت دی وی نفیْری کهت چونکی ئهو نیف دهمرْمیْربوو ئهو نفیْر بووی و ئهوا پافر ربهر گوتنا خودی بی اِن الصّالاة کَانَت عَلَی الْمُوْمِنِینَ کِتَاباً مَوْقُوتا کانکو : ((هندی کو نفیْره ئهو فهرزهکا خودان دهمه ل سهر باوهرداران)).

و ئهو نقیّرْیّت ل دهمیّ بیّنقیّرْییا دا ویّ نهکرین ئهو جارهکا دی وان قهزا ناکهتن رُ بهر وی فهرمودا دریْرْ ئهوا پیّغهمبهری صلی الله علیه وسلم تیّدا گوتی: { الیست إذا حاضت لم تصل ولم تصم} ئانکو: ((مانه ئهگهر ژن کهفته دبیّنقیّرْییا دا نه نفیّرٔا دکهت و نه روژیا دگریت)) و زانا ههمی د کومن ل سهر هندی کو ئهو نقیّرْیّت ژنیّ دبیّنقیّرْییا دا نهکری جارهکا دی قهزا ناکهت ، بهلیّ ئهگهر بهری نقیّرْی بچیت پاقر بوو هنگی ئهو دی وی نقیّرْی کهت دوی دهمی ئهو تیّدا پاقرْ بووی ژبهر گوتنا پیّغهمبهری صلی الله علیه وسلم : { من اُدرك رکعة من العصر قبل اَن تغرب الشمس فقد اُدرك العصر } ئانکو: ((ههرکهسهکی بگههیته ئیّك روکاعهت ژ نقیّرا ئیّقاری پاقرْ بهری روژ ئاقا ببیت ئهفه ئهو گههشته نقیّرا ئیّقاری))، ئهگهر تو ل دهمی ئیْقاری پاقرْ بووی ، و هیّشتا یا مای کو روژ ئاقا ببیت ، دی نقیّرا ئیّقاری کهی ، یان بهری ههلاتنا بووی تو پاقرْ بوی و هیّشتا یا مای کو روژ بههایّت ، هندی کرنا روکاعهتهکیّ ، دی روژی تو پاقرْ سییدی کهی.

(پ ۳۱) ئەقە كەسەكە يى دىيىرىت ؛ من دەيكەكا ھەى ژيى وى ٦٥ سالە و ئەقە نىزىكى ١٩ سالايە ئەوى زاروك نەبووينە ، و نوكە ئە قە نىزىكى سى سالە خوينبەربوون يا بو چىنبوى ئانكو خويىى دىيىنىت ، و چىدبىت ئەقە نەخوشىەك بىت ھاتبىتى د قى ماوەى دا قىجا ژ بەر كو نىزىكە دى ھە يقا روژيا ئىت كا ئاموژگاريا ھەوە بو مە چىە ئەم چېكەين ؟ و يىن وەكى وى دى چەوا سەرەدەريى كەن بى زەحمەت؟.

(ب ۳۱) یین وهکی قی ژنی نهوین بهردهاوم خوینی دبینن حوکمی وی نهوه بهری نهقه نیشه لده پهیدا بیت کو خوینی بهردهوام ببینیت کا نهو چهند روژا دکه قته دبینه نیشه لده پهیدا بیت کو خوینی بهردهوام ببینیت کا نهو چهند روژا دکه قته دبینه نیشی شده نه نهی شدی به نهی نه و بینه نیش نهی به ویری و نهی نهی شده ویری هممی ههیها شهش روژا دکه قته د بینه نیش و روژی و نهی و روژیا ناکه ت، و وه ختی ههمی سهرین ههیها شهش روژا دی روینیته خوار و نهی و روژیا ناکه ت، و وه ختی شهش روژ بورین دی سهری خو شوت و نهی و روژیین خو که ت ، قیجا نه قیت هوسا هه شهش روژ بورین دی مهری خو شوت و نهی و روژیین خو که ت ، قیجا نه قیت هوسا و یین وه کی وی کا دی چهوا نهی و کهن به می شیوه کی بیت ؛ ل ده ست پیکی ده می بانگ هاته دان (ود قیت پشتی بانگی قی چهندی بکه ت نه کو به ری بانگی) دی عهوره تی خو باش شوت و گریده و پاشی دی ده ست نهی شیری شوت ، و ههوه سا نه گهر وی قیا سوننه تا بکه ت نه ل ده مین نهی شیره کی بو که دی بونمونه نهی شیره کی بو گریت .

فْيْجا دڤي حالي دا دروسته بو ويْ ئەو نفْيْرْا نيڤرو و ئيْڤارى پيْكڤه بكەت و يا

مهغرهب و عهیشا ژی پیکفه بکهت دا باری وی سفك ببیت، و دا ل دهمی فی تشتی ههنی دکهت جارهکی بکهت و دوو نفیژیت نیفرو ههنی دکهت جارهکی بو ههردوو نفیژیت نیفرو و ئیفاری ، و جارهکی بو ههردوو نفیژیت مهغرهب و عهیشا ، و جارهکی بو نفیژا سپیدی ، شوینا فی چهندی پینج جارا بکهت دی سی جارا کهت ، و دی جارهکا دی دووبارهکهم دهمی وی د فیت دهستنفیژی بشوت دی عهورهتی خو شوت و پاشی دی

گریدهت ب پاتهیهکی ئان تشتهکی وهکی وی (حهفازهیهکیّ) دا خوین کیّم دهرکهفیت ، پاشی دی دهستنفیّرْی شوت و دی نفیّرْی کهت ، نفیّرْا نیفرو چوار روکاعهت ، ویا ئیفاری چوار روکاعهت ، ویا عهیشا چوار روکاعهت ، ویا سپیّدی دوو روکاعهت ، ئانکو بو وی دروست نینه ئهو نفیْرْیّت خو ییّت چوار روکاعهتی ب کهته دوو روکاعهت وهکی هنده که مروفیّت ساده هزر دکهن ، بهلی دروسته بو وی نفیْرْیّت خو کوم بکهت نیفرو و ئیفاری پیکفه ، فیّجا ج یا ئیفاری دروسته سهر یا ئیفاری ، و مهغرهب و عهیشا ژی بینیته سهر یا نیفرو ببهته سهر یا مهغرهب و عهیشا ژی پیکفه ، فیّجا ج یا عهیشا و کهیشا، و نهگهر فییا بو خو سوننهتیّن رهواتب ب فی دهستنفیّرْی بکهت دروسته و چ ل سهر نینه.

(پ ۲۲) ئەرى باشە چەوايە ئە گەر ژن دبىنىقىزىيا دا بىت و بچىتە د مزگەفتا حەرام دا لى مەككەھى دا گوھداريا فەرمودەيان و گوتاران بكەت ؟.

(ب ۳۲) چینابیت ژنا دبینفیژییا دا بمینیته د مزگهفتا حمرام دا و ههمی مزگهفتیت دی ، بهس چیدبیت ئهو دمزگهفتی را ببوریت و ئهگهر شولهك ههبیت بقهتینیت و بچیت ههر وهکی پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم گوتیه عائیشایی ههره سوجادی بینه ئهوی گوت : سوجادهیا د مزگهفتی قه و ئهز یا د بینفیژییا دا . پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم گوتی: " بینفیژییا ته نه دناق دهستی ته دایه".

ئهگهر ژن دمزگهفتی را بوری و ئهو یا پشت راسته کو چ خوین ژی ناکه قیته دمزگهفتی قه هنگی دروسته ، بهلی ئهگهر وی قیا بچیته د مزگهفتی قه و روینیته خواری ئه قه چینابیت ، وبه لگه ل سهر قی چهندی پیخه مبه ری خودی صلی الله علیه وسلم فه رمان ل ژنا کر کو بینه نقیر ژا جه ژنی وگوته هه می ژنا حه تا ئهوین ل پشت په ردا ئهوین هیشتا شوی نه کری و ئه وین دبین قیر ژبیا ژی دا به س پیخه مبه ری صلی الله علیه وسلم

فهرمان ل وان ژنا کر ئهویّت د بینقیژیا دا کو نه ئینه دجهیّنقیّژی دا بهلکی ژدهرقهی وی جهی بمینی ، ئهقه بو بهلگه کو ژنا دبیّنقیّژیادا چیّنابیت بمینیته دمزگهفتی قه بو گوهداریا گوتاری یان یا وانهیه کا دینی یان یا فهرمودهیان .

هندهك حوكمين ياقرييي د نفيري دا -

(پ ۳۳) ئەو تشتى ژ ژنى دئىتە خوارى ، يى سپى بىت يان ژى يى زەر بىت ئەرى يى پاقىۋە يان يى پىسە ، ئەرى دەست نقىژ پى دكەڤىت يان نە و بو زانىن بە ردەوام دئىتە خوارى ، و ئەگەر ئەو ھندەك جارا بىتە خوار نە ھەمى جارا بىتايبەتى بارا پى ژ ژنا نەخاسمە ئەويىن خواندەڤان ئەڤى چەندى ب تەراتيەكا سروشتى دھىۋمىدى و دېيىژن ئەڤە ناخوازىتە ھندى كو دەست نقىۋى بشوت كا حوكمى ڤى چىدى.

(ب ۳۳) پشتی من دویفچوون کری بو من دیار بوو کو ئهو تشتی ژ ژنی دهردکهفیت ئه و یی نهگهر ژ جهی دهستئافا زراف نهدهرکهفیت بهلکی ژ رهحمی وی دهرکهفیت ئه و یی پافژه، بهس دهستنفیژا وی ههر پی دکهفیت بلا یی پافژ ژی بیت، چونکی نه مهرجه ئه و تشتی دهستنفیژ پی دکهفیت ئیللا یی پیس بیت بو نمونه دهمی ههوا ژ پاشیا کهسهکی دهردکهفیت دگهل کو چ قهباره ژی بو نینن بهس ههر دهستنفیژ پی دکهفیت ، ژبهر هندی ژی دی بیژین ئهگهر ژ ژنی دهرکهفت و ئه و یا ب دهستنفیژ بیت دی دهستنفیژ بیت دی

بهس ئهگهر ئه ق چهنده یا بهرده وام بیت هنگی ده ستنقی ژ پی ناکه قیت ، به لی بو هه می نقی ژان چ گافا بانگ بو نقی ژی هاته دان ئانکو ده می وی هات دی ده ستنقی ژی گریت و ب وی ده ستنقی ژی دی فه رزا خو که تن و سوننه تان ژی دی که تن ، وقورئانی ژی دی خوینیت ، وئه و تشتی وی بقیت دی پی که ت ، هه روه کی زانا قی چهندی دبی ژن بو ئه و که سی به رده وام چپکین میزی ژی بهین. ئه قه حوکمی وی تشتی یه ئه وی ژ وی دئی ته خوار ژ لایه نی پاقژه ، و ژلایی ده ستنقی ژکه فتنی قه به لی ده ستنقی ژ

پی دکه قیت ژبلی هندی ئهگهریی بهرده و ام بیت ، ئهگهر بهرده و ام و ههمی گا قا ژی بهیت هنگی ده ستنقیژی بی ناکه قیت ، بهلی پید قیه ل سهر ژنی ده ستنقیژی بی ناکه قیت ، بهلی پید قیه ل سهر ژنی ده ستنقیژی بی ناکه قیت ، بهلی که تا بانگ نه ئیته دان و خو بینچیت .

بهس ئهگهر ههمی دهما نهئیت ویا هوسایه ل دهمین نقیران رادوهستییتن ئهو دی نقیرا خو قههیلیت حه تا وی دهمی کو رادوهستییتن ئهگهر بزانیت نقیر ناچیت، ئهگهر ترسیا کو دی وهختی نقیری چیت بلا دهستنقیری بشوت و خو ب پیچیت و نقیری بکهت .

و چ جوداهی دناقبهری دا نینه ئهگهر ئهو تشتی دئیته خواری یی کیم بیت یان گهلهک بیت چونکی ههمی ژ ریکا سنگی دئیت دی دهستنقیژ پی کهقیت ، نهوه کی وی تشتی یه یی ژ جهه کی دی یی لهشی دهردکه قیت وه کی خوینی یان ژی دل رابوونی ئهو دهستنقیژ پی ناکه قیت چ کیم بیت یان گهله کی بیت .

وده می هنده ک ژن دبیژن ده ستنفیژ پی ناکه فیت ئه ز پی ناحه سییم چ بنیات بو فی ئاخفتنی همبن ژبلی گوتنه کا ئیبن حه زمی — خودی دلو فانییی پی ببه ت - کو ئه و دبیزیت نامه تشته ده ستنفیژی نا ئیخیت به لی وی چ به لگه به حس نه کرینه ، و ئه گه روی به لگهیه که همبا ژ قورئانی یان سوننه تی یان گوتنین صه حابیان دا بو بیته به لگه و دا ئاخفتنا وی جهی خو گریت. و ل سه رژنی یه ئه و ته قوا خودی بکه ت و یا رژد بیت ل سه ر پاقژییا خو ، چونکی هندیکه نفیژه بینی پاقژی نائیته قه بویلکرن خو ئه گه رئه و سه جاران ژی بکه ت ، به لکی هنده ک ژ زانایان دبیژن ئه وی نفیژی بینی ده ستنفیژ بکه ت دی کافربیت ، چونکی ئه فه دبیته ترانه کرنا ب ئایه تین خودی .

(پ ۳٤) ئەو ژنا بەردەوام تەراتيەكى دېينىت ئەگەر دەستنقى گرت بۆ نقى ۋەكا فەرز ئەرى باشە بۆ وى ھەيە ئەو ھەر ب وى دەستنقى ھندى بقىت سوننەتان بكەتن و قورئانى بخوينىت حەتا دېيتە وەختى فەرزا ب دويڤ دا؟

(ب ۳٤) ئهگهر پشتی بانگ هاتیه دان وی دهستنقیّر گرت بو نقیّرا فهرز بو وی ههیه هندی وی بقیّت نهو فهرز وسوننه تان پی بکهت و قورئانی بخوینیت حمات دبیته دهمی نقیّرا ب دوی دا.

(پ ۳۵) ئەو ژنا بەرى نوكە مەبەحسكرى ئەرى بۆ وى دروستە ئەو ب دەستنقىرا نقىرا سىيدى سوننەتا تىشتەگەھى رى بكەت ؟

(ب ۳۵) نا چیبیت چونگی نقیژا تیشتهگههی نقیژه کا خودان وهخته دهمی وی یی دیارکریه ژبهرهندی ژی پیدقیه ل سهر وی ئهو دهستنقیژه کا دی بو وی بگریت پشتی دهمی وی دبیت چونکی ئهقه وه کی وی ژنی یه یا ههمی دهما خوینی دبینیت و پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم فهرمان ل وی ژنی کر ئهوا ههمی دهما خوینی دبینیت کو ئهو بو ههر نقیژه کی دهستنقیژه کی بگریت.

و دەمى نقىرا نىڤرو ئەقەيە : دەستىيدكەت ر خواربوونا رورى بۆ رەخى رۆرئاقاى حەتا دەمى ئىڭارى .

و دەمى نقیرا ئیقارى: دەستپیدكەت ر ب دویماهیک هاتنا دەمى نقیرا نیقرو - دەمى سیبەرا هەر تشتەكى دوو جاران هندى وى لى دئیت - حەتا روژ لاواز دبیت و بوحالەتى زەرورەتى حەتا روژ ئاقا دبیت.

ودەمى نقيرًا مەغرەب: رُ ئاڤابوونا رورى حەتا نەمانا حەتاڤ سوركى.

ودەمىي نقيرًا عەيشا : رُ ئاڤابوونا ھەتاڤ سوركىي حەتا نىڤەكا شەڤىي.

(پ ٣٦) ئەڭ ژنا مە بەحسكرى ئەرى بۆ وى ھەيە ئەو شەقنقىدا بكەت پشتى نىقا شەقىق دەستنقىدا بەحسكرى ئەرى بۆ وى ھەيە ئەو شەقنىدا بىكەت پشتى نىقا شەقى ھەر ب دەستنقىدا عەيشا ؟.

(ب ٣٦) نهخير، ئهگهر نيڤهكا شهڤێ چوو پيدڤيه ل سهر وێ ئهو دهستنڤيٚڗا خو نوى بكهته قه ، و هندهك زانا دبيٚژن : نوى ناكهتهڤه وئهڤ گوتنه دروستتره.

- (پ ۳۷) نقیرا عمیشا حمتا کمنگی دمینیت و مروث دی چموا زانیت؟.
- (ب ۳۷) دویماهیک وهختی نقیرا عهیشا نیقا شهقی یه ، ئهگهر شه ب بنیقی بوو وهختی وی بدویماهیک دئیت، ودی ب قی چهندی زانی کا نیقا شهقی کهنگی یه دی نقیرا مهغره ب حه تا نقیرا سپیدی هه رمیری کا چهند ده مرمیرن دی دابه شی دوو کهی ، نیقا ئیکی نقیرا عهیشا تیدا دئیته دکرن ، ونیقا دی دمینیت ده مه کی قالا دنا قبه را عهیشا و سپیدی دا وهنده کی ژزانا یا ژی دبیرن ئه و نیقا دی بو زه روره تی یه ئهگهر ئیکی حاله ته که هه بیت نه گهه هشتبیت دی دنیقا دووی دا که تن .
- (پ ۲۸) ئەو ژنا ھندەک جارا تەراتيەکى دبينيت ئەگەر دەستنقیژ گرت و پشتى ژ دەستنقیژی ب دویماھیک ھاتى و بەرى دەست ب نقیژا خو بکەت جارەکا دى ھاتە قە، ئەو دى چ كەتن؟
- (ب ۳۸) ئهگهر ئهو ته راتی به س هنده ک جاران به یت ئه و دی خو گریت حه تا د راوه ستییت. به س ئهگهر چ حالیت دیار نه بن و نه زانیت ، بونمونه هنده ک جاران دئیت و هنده ک جاران نائیت ، پشتی بانگ دئیته دان ئه و دی ده ستنقیری گریت و دی نقیرا خو که تن و چ ل سه ر نینه .
- (پ ٣٩) ئەگەر ئەو تەراتى ما ب جلكى مروڤى قە يان ژى لەشى مرۆڤى قە دى مرۆڤ چ كەت ؟
- (ب ٣٩) ئەگەر ئەو تەراتى يا پاقر بىت چ ناكەت ، بەس ئەگەر يا پىس بىت كو رۇ مالىزىكى دەركەفتبىتن ھنگى پىدى قىلە وى جهى بشوت ئەوى پىقە ماي.
- (پ ٤٠) باشه دهربارهی شیشتنا دهستنقیری ژ بهر وی ته راتیی ئه ری باشه دی بهس ئهندامین دهستنقیری شووت؟

- (ب ٤٠) بهلى بتنى دى دەستنقىزى شووت ئەگەر يا پاقى بىت كو ئەوبىت يا رەحمى وى دەركەفتى نە رەمىزكى.
- (پ ٤١) باشه بوچى چ فهرموده نههاتينه ژ پێغهمبهرى صلى الله عليه وسلم دهربارهى ڤێ تهڕاتييا ههنێ ، دگهل هندێ کو ژنێن صهحابيان گهلهک د رژدبوون ل سهر کارێن دينێ خو و پسيار دکرن؟
  - (ب ٤١) چونكى ئەڭ تەراتيا ھەنى ل دەڤ ھەمى ژنا پەيدا نابيت .
- (پ ۲۲) ئەگەر ژنەكا ب قى شێوەى بۆ ھەمى نڤێژا دەستنڤێژ نەشىشتبىت چونكى نەدزانى ئەرێ چ ل سەر ھەيە؟
- (ب ٤٢) ل سهر وي يه تهوبه بكهت و ژ نوكه ويقه بو ههمى كارين ديني خو پسيارا زانايان بكهت .
  - (پ ٤٣) هندهک دبيّژن کو ته يا گوتي دهستنيّڤژ ب ڤێ تهڕاتيا ههنێ نا کهڤيت ؟!.
- (ب ٤٣) ئەو كەسى بېنى بېنى مىن يا وەگوتى ئەو راست نابىنىت، و چىدبىت ئەو ھوسا تىگەھشىتبىت دەمى مىن گوتى يا پاقىرە يا روى قە ئەزى دېنى دەستنقىر پى ناكەقىت.
- (پ ٤٤) حوکمی وی ئاقا قههوائی یان شیّلی چیه ئهوا ژ ژنی دهردکه قیت بهری بینقیّژییا ب روّژه کی یان پتر، و چیدبیت ئهوا ژی دهردکه قیت وه کی دهزیه کی زراقی ره ش بیت یان یی قههوائی یان وه کی وی و دی حوکم چ بیت ئهگهر ئه ش چهنده پشتی بیّنقیّژییا دیت ؟
- (ب ٤٤) ئەقە ئەگەر ژ دەستپێكێت بێنڤێژييا بيت ئەو دێ ب بێنڤێژى ئێتە ھژمارتن، ودێ ب وان ئێشانا زانيت كا ئەقە دەستپێكا بێنڤێژييێ يە يان نە ئەو ئێشانێن ھەر جار بەرى بێنڤێژيا دئێن، و ئەو ئاڤا شێلى يا پشتى بێنڤێژيێ دئێتە ديتن ئەو دێ خو گريت حەتا ئەو ژى نەمىنىت ؛ چونكى ئەو شێلياتيا ئێكسەر پشتى بێنڤێژييێ دئێت و چ

روژین پاقژییی نهکه قنه دنا قرا ئه و ژی هه ر ب بینقیژی دئیته هژمارتن، ژ به ر گوتنا عائیشایی خودی ژی رازی بیت "لهزی ل پاقژییی نهکه ن حه تا هوین ئا قا سپی دبینن". وخودی باشتر دزانیت .

(پ ٤٥) ژنه که دبیزیت: سهیدا، دهمی نهز دبین فیزییا دا هه فرینی من زوریی ل من دکه ت کو بیته نقینا من، و ل دهمی نهز بو وی دیار دکهم کو خودایی مهزن نه ف چهنده یا حهرام کری د قورنانی دا نه و ب درواری من پاشفه لیدده ت و دبیزیت: دهمی تو ریکی نه ده یه من نه فه تو دبیه نه گهر نهز بچم بکه فمه دحه رامی دا، فیجا شیره تا ته چیه سهیدا بو فی زلامی و یین وه کی وی ، وئه فین هوسا چید بیت کوته کییی ل هه فرینین خو بکه ن کو رث جهی پشتی فه بچنه ده ف وان ؟

(ب ٤٥) ئەز دى بىن شودى يا گوتى : ((وَمَنْ لَمْ يَجْعَل اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُور))[النور:٤٠] ئانكو : ئەو كەسىي خودى رىكى و دلىي وى رون نەكەت ئەو يىي بىي روناھى یه . چوونا نقینا ژنی ل دهمی بینقیرییا یا حهرامه ؛ چونکی خودی دبیریت : ((فَاعْتَزِلُو النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ)) { البقرة: ٢٢٢ } ئانكو: دهميّ ژن دكهڤنه دبيّنڤيّرييا دا خو رُ چوونا نقینا وان دویر راگرن. و ئهگهر زهلامی بقیّت خوشیی بو خو چیّکهت بلا بو خو چیّکهت بهس بی دگهل جووت ببیت ، وی مافی ههی دهست قهدانا و یاریا بکهت و شههوه تا خو ب ریزیت بههر ریکه کا ههبیت بهس بینی جووت بوون، و چوونا ده ث ژنی ژ ريّكا پشتى قە ئەقە گەلەك پىسترە، ئەگەر خودى ريّك نەدابىت زەلام ژ ريّكا سنگى قە بچته دهڤ ژنا خو دهمي ئهو د بينڤيزييا دا ، چهوا خودان دي خو نيزيک کهت ڤيجا ژ ريْكا پشتىٰ قە بچيتە دەڤ كو جهىٰ پيساتىيىٰ يە - خودىٰ مە بپارێزىت - ، بەلىٰ ئەقە بسهرداچوونه ، حهتا شیخ الاسلام ابن تیمیة خودی ژی رازی بیت دبیژیت : ئهو کهسی ب قی چەندى بیتە نیاسین ئانكو - ب چوونا دەڤ ژنی ژ ریکا پشتی قه - هنگی واجبه ئهو ژن و مير بينه ژيکڤهکرن وي بقيت يان نهڤيت ، چونکي ئهڤ ييت

حهرامکرییّت خودی بنپی دکهت ، و سوپاسیا نیعمه تا خودی نه کر ، ئه ث کاره - سوپاس بو خودی - به رفره هی یا تیدا ههی ، خودان دشیّت ب ههر جهه کی له شی وی خوشیی بو خو چیکه ت و شههوه تا خو بریژیت بتنی جووت بوون چینه بیت ، وسه باره ت ژنی پید قیه ل سهر وی ئه و ریّگریی ل وی بکه ت ده می ئه و قی داخوازیی دکه ت .

(پ ٤٦) ژنه که دبیّژیت : من یا گوه لی بووی ئهگهر ژن دبیّنقیّژییا دا بیت چیّنابیت سهری خو شهکهت یان نینوکیّن خو بقوسینیت یان سهری خو بشووت ، ئهری ئه چهنده راسته ؟

(ب ٤٦) ئه ش تشته راست نینه ، ژنا دبین قیر شیا دا بو وی دروسته نینوکین خو بقوسینیت یان سهری خو شه که ت ، و دروسته سهری خو بشوت ژ جه نابه تی بونمونه ئه گهر ژنی خه و نه که دیت و بجه نابه ت که فت د بین قیر شیا دا دروسته سهری خو بشوت ، یان زه لامی بینی کو دگه ل جووت بیت وی هنده ک ده ستقه دانا یان یاریا دگه ل بکه ت قیجا ئا قا وی یا شهه وه تی بیته خوار هنگی دی سهری خو شوت ژ جه نابه تی ، ئه ش گوتنا دنا شخل کی دا به لا شوی کو ئه و سهری خو نا شوت و چینابیت نینوکین خو بقوسینیت یان سهری خو شه که ت ئه قی چه ندی چ بنیات دشه ریعه تی دا بوو نینه.

هندهک حوکمین بینقیژییا د حهج و عومرا دا

(پ ٤٧) ژنا دبیرژنقیرژییا دا دی چهوا سوننه تا ئیحراما کهت؟. وئهری دروسته بو ژنا دبینقیرژییا دا ئهوان ئایه تین قورئانی ببیرژیت و دووباره بکهت چ هیدی بیت یان بلند؟

(ب ٤٧) یائیکی: پیدفیه نهم بزانین کو چ نقیّژ نینن بناقی سوننه تا ئیحراما چونکی نههاتیه ژ پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم کو وی بوّ نوممه تا خو دانابیت نهو سوننه تا ئیحراما بکهن نه ب گوتن و نه ب کریار و نه ب پهسهندکرن.

یادووی: ئهو ژنا بهری ئیحراما عومری بکهت — ئانکو ئنیهتا عهمری بینیت- ب که قیته دبین قیر شیادا ئه و دشیت ئیحراما عومری بکهت بلا ئه و دبین قیر شیادا دا بیت چونکی پینه ممهری صلی الله علیه وسلم فهرمان ل ئهسمائا کچا عومه یسی هه قرینا ئهبوبه کری کر خودی ژی بیت دی که فتیه د چلکا دا ل ذوالحلیفة فهرمان کر کو: سهری خو بشووت و خوب جلکه کی ب پیچیت و ئنیه تا عومری بینیت ، و ژنا دبین قیر شیا ژی دا دی وه کی وی بیت و دی مینیته ل سهر ئنیه تا خو حه تا پاقر دبیت ، پشتی پاقر بوونی دی ل دور که عبی زقریت و سه عیی که تن.

و دهربارهی وی برگا دی نهوا د پسیاری دا هاتی : نهری باشه نهو دشیت قورنانی بخوینیت ؟. بهلی ژنا دبینقیرییا دا مافی همی قورنانی بخوینیت نهگهر پیدفیاتی پی همبوو ، یان بهرژهوهندیه ک تیدا بیت، بهس نهگهر وی فیا بخوینیت بیمی پیدفیاتی و بیمی بهرژهوهندی تیدا بیت بتنی وه ک عیباده کرن بخوینیت هنگی ههر دروسته بهس یا باشتر نهوه نهو دفی حاله تی دا نه خوینیت .

(پ ۱۸) ژنه ک چوو حهجی و پینج روژا پشتی ب ریکه فتنی که فته دبین فیرشیا دا و دهمی نه و گههشتیه جهی نیهت ئینانی سهری خو شیشت و نیهت ئینا به لی هیشتا پاقژ نهبویه و ده می گههشتیه مه که هی نه میایی پاقی منی پاقژ به بوو و سهری خو شیشت و عومری نه کرن و دوو روژان ما ل مینایی پاشی شنی پاقژ بوو و سهری خو شیشت و ههمی کارین عومری کرن و نه و یا پاقژ به س پشتی هنگی ده می نه و د ته وافا ئیفازی دا جاره کادی خوین ها ته فه به لی وی ههمی کارین خو یین حهجی کرن به س وه لیی خو جاره کادی خوین ها ته فی ده می بازیری خو فی بان برا – ئاگه هدار نه کر حه تا زقرینه باژیری خو فی خوکمی قی چیه ؟

(ب ٤٨) حوكمي ڤي ئهو خوينا د تهوافا ئيفازي دا وي ديتي ئهگهر ئهو خوينا بينڤيٚژيا بيت ونيشانيّن وي و ئيشانيّن وي دگهل بن هنگي تهوافا ئيفازي ژي نا ئيّته قهبويلكرن

وپیدقیه ب زقریته مهکههی قه و جاره کا دی ته وافا ئیفازی بکه تن دی چه وا که تن ؟ دی چیت ئنیه تا عومره کی ئینیت دی عوما خو که تن ته وافی و سهعیی و کورتکرنا پرچی پاشی دی چیت ته وافا ئیفازی که تن، وئه گهر نه شیا بزقریته قه بونمونه باژیری وی گهله کی دویربیت هنگی حه جا وی یا دروسته چونکی ئه و نه شیت ژ قی چه ندی پتر بکه ت و وی شیانین هاتنی نینن ، به لی ئه گهر ئه و خوین نه خوینا بین قیر بیت به لکی خوینه کا سروشتی بیت ل ده ف وی دیارببیت ژ به ر دژواریا خه بسی یان ترسی یان تشته کی هوسا هنگی ته وافا وی دی یا دروست بیت ل ده ف وان زانایا یین ده ست قیری نه که مه رج بو ته وافی .

(پ ٤٩) ژنه کێ ئنیه تا عومرێ ئینا و پشتی گههشتیه مهکههێ کهفته دبێنڤێژییا دا و مهحرهمێ وێ یێ بلهزه دڤێت زوی بزڤریت ، و وێ ژی کهسێ خو نینه ل مهکههێ هنگی ئهو دێ چ کهت؟

(ب ٤٩) ئه قا هوسا دی دگهل وی چیته سه فه را خو و دی مینیته د ئنیه تا خودا ، پاشی ده می پاقربوو دی زفریت و ئه قه ئه گهر ئه و ل مه مله کی بخوبیت چونکی زفرین یا بساناهی یه و پید قی ب وهستیانی نینه و پید قی ب جه وازا سه فه ری نینه ، به لی ئه گه ر یا بیانی بیت و بو وی زفرین یا ب ساناهی نه بیت ئه و دی خو پیچیت و دی ل دور که عبی زفریت و دی دناقبه را صه فایی و مه روا یی دا ئیت و چیت و دی سه ری خو کورت که ت و دی عوم را خو ب دویماهیک ئینیت هه رد وی سه فه ری دا چونکی ته و افا وی دقی کاودانی دا دی بیته زه روره ت و زه رورات تشتین حه رام حه لال دکه ن .

(پ ٥٠) حوکمێ وێ ژنێ چیه ئهوا د روژێن حهجێ دا دکهڤیته د بێنڤێژییا دا ئهرێ حهجا وێ دێ یا دروست بیت ؟

(ب ، ٥) ئەۋا ھوسا ئەم نەشێين بەرسۋى ل سەر بدەين حەتا نەزانين كا كەنگى كەفتيە دبێنڤێژييا دا چونكى ھندەك كارێن حەجى دروستە ئەو بكەت خو ئەگەر ئەو د بێنڤێژييا دا بیت ژی ، بهلی هنده ک کاران نهشیّت بکهت ، بو نمونه تهواف ئهو نهشیّت تهوافی بکهت به نهو نهشیّت تهوافی بکهت به نهو یا پاقژ نهبیت بهلی کاریّن دی دروسته بو وی نهو بکهت بلا دبیّنقیّژییا دا بیت .

(پ ۱۵) ئەقە پسیار كەرەكە دېێژیت: ل سالا بورى ئەز رابووم ب ئەنجامدانا فەرزا حەجێ و من ھەمى كارێن حەجێ ئەنجامدان ژبلى تەوافا ئیفازێ و تەوافا وەداعێ چونكى ئەز كەڧتبوومە دېێنڨێژییا دا ئەز زڨریمە مالا خو ل مەدینامونەوەر ب وێ ئنیەتێ كو پاشى روژەكێ ئەز قەگەریێ مەڤە و تەواڧا ئیڧازێ و یا وەداعێ ژى بكەم و ژبەر كو ئەز یا نەزان بووم ب كارێن دینی ئەز ژ ئنیەتا خویا حەجێ دەركەڧتم ئەو تشتێن حەرام ل سەر وى كەسێ دبن ئیحراما دا من ھەمى كرن وپشتى ھنگى من بو خو پسیار كر كا دروسته ئەز ب زڨرەڧە و تەواڧا خو بكەم گوتە من نەیا دروسته چونكى تە یا خو خلاسكرى ژ حەجێ و پێدڨیه تو ل سالا بېێت جارەكا دى ب زڨريەڧە و دووبارە حەجا خو بكەى و دگەل ھندێ چێلەكێ قەكوژى یان حشترەكێ ئەرێ ئەڤە یا دروستە؟. وئەرێ باشە جەجا من بەتال بوویە؟. چ رێكێن دى ھەنە ئەگەر ھەبن دێ چ بیت ؟. و ئەرێ باشە حەجا من بەتال بوویە؟. وئەرێ باشە ما ئەز دێ دووبارە كەمەڤە ؟. مڧاى بگەھیننە مە كا چ ل سەر مە پێدڨیه ئەم بكەین خودێ بەرەكەتێ بیخیتە دكارێ ھەوە دا .

(ب ۱۵) ئەقەرى ژوان بەلايايە يىن روى ددەن ژ ئەگەرى فەتوادانا بى زانىن. وتو دقى كاودانى دا پىدقىيە ل سەرتە تۆ ب زقريە مەكەھى و تەوافا ئىفازى بىتنى بىكەى ، بەلى تەوافا وەداعى ل سەرتە نىنە چونكى دەمى تو ژ مەكەھى دەركەفتى تو دېينقىژيا دا بوى ژبەركو ژنا دېينقىرىيا دا تەوافا وەداعى ل سەر وى نىنە ژبەر فەرمودەيا ئىبن عەباسى خودى ژ وى و بابى وى رازى بىت : فەرمان ل خەلكى ھاتە كرن كو دويماھىك كارى وان دگەل كەعبى بىت بەس ژنا دېينقىرىيا دا نەبىت ل سەر وى ھاتە سقككرن ، و دريوايەتەكى دا ئەبوداود قەدگوھىزىت : دويماھىك كارى وان ل كەعبى تەواف بىت. و چونكى دەمى بو پىغەمبەرى صلى اللە علىه وسلم ھاتىه بەحسكرن كو صەفىايى تەوافا

ئیفازی یا کری گوت: ((پا بلا ژ ئیحرامین خو دهرکه شیت)) — ئانکو : ئه شه وی حمجا خو بدویماهیک ئینا — و ئه شه به لگهیه کو ته وافا و ه داعی ل سهر وی ژنی نینه ئه وا دبیژن شیر نقیز شیا دا بیت به لی پید شیه ئه و ته وافا ئیفازی همر بکه ت. و ژبه رکو ته ب نه زانین خو یا ژ هه می تشتان خلاسکری و تویا ژبن ئیحرامین خو ده رکه فتی ئه شه چ زیانی نا گه هینیته ته چونکی ئه و که سی ب نه زانین کاره کی حه رام بکه ت ئه وین حمرام لا سهر وی که سی دبن ئیحراما دا ئه شی هوسا چ ل سهر نینه ژبه رگوتنا خودی : {رَبَّنا لا تُوَاخِذْنَا إِنْ نَسِینَا أَوْ أَخْطَأْنًا} [البقرة: ۲۸۲] . ئانکو: ئه ی خودایی مه تو ل مه نه گره ئه گه ر مه تشته ک ژبیر کریان مه ب خه له تی شه نه نجامدا — خودی ژی گوت : ((من و که ر)) - .

وههروهسا خودی دبیّریت: {وَلَیْسَ عَلَیْکُمْ جُنَاحٌ فِیمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَکِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُکُمْ}
. [الأحزاب: ٥]. ئانکو: و چ گوننه ل سهر ههوه نینه د وی تشتی دا یی هوین بخمله خمله تی فه دکهن بهلی گوننه دی هنگی که قیته سهر ههوه ده می هوین ژنیڤا دلی خودکهن.

قیجا ههمی کارین حهرام یین خودی ریک لی گرتی ئهو کهسی دبن ئیحراما دا وان بکهت ئهگهر وی کارهک ژ وان ئهنجامدا ب نهزانین قه یان ژبیرکر یان ژی زوری لی هاتهکرن هنگی چ ل سهر نینه ، بهلی ههر گاقهکا هیجهتا وی نهما هنگی پیدقیه ئهو دهستا ژ وی تشتی بهرده تی یی ئهو کهفتیه تیدا.

(پ ۵۲) ئهگهر ژنا د چلکان دا چلکین وی ل روژا تهرویی دهستپیکرن ئانکو ل روژا ههشتی ژ ههیقا ذوالحجة و ئهوی ژی ههر د چلکان دا ههمی کارین حهجی کرن ژبلی تهوافی و سهعیی بهلی پشتی ده هروژ بورین ئهوی ههروه کی دیت ئه قهر دهستپیکا پاقژبوونا وی یه ئهری باشه ئه قه دی خو پاقژ که تن و دی سهری خو شوتن و دی روکنی مایی ژی که تن کو تهوافا حهجی یه یان نه؟

(ب ۲۵) چینابیت ئهو سهری خو بشوت حهتا پشت راست نهبیتن کا پاقژ بوویه یان نه و ئهوا ئهم ژ پسیارا وی تی دگههین دهمی گوتی ههروه کی دیت ئه قهر دهستپیکا پاقژبوونا وی یه وهسا دئیته تیگههشتن کو ئه قه ب تهمامی پاقژ نهبوویه قیجا پید قیه ئه و ب دروستی پاقژ بوو دی سهری خو شوت و دی تهوافی کهت و دی سهعیی ژی کهت، و ئه گهر وی سهعی بهری تهوافی ژی کر چ تیدا نینه ،چونکی پیغهمبهری خودی صلی الله علیه وسلم دحهجی دا پسیار ژی هاته کرن ده رباره ی وی کهسی سهعیی بکهتن بهری تهوافی گوتی : ((چ تیدا نینه)).

(پ ۵۳) ژنه که دبین قیر شیا دا بوو و ل (سهیل) نیه تا حهجی ئینا و ل ده می گههشتیه مه که هی بو هنده که کارین خو چوو جهدده و ل جهدده پاقربوو و سهری خو شیشت و پرچا خو شهکر پاشی حهجا خو ته مامکر ئهری حهجا وی یا دروسته و چ ل سهر هه یه ئه و کهت ؟.

(ب ۵۳) حهجا وي يا دروسته و چ ل سهر نينه ئهو بكهت .

(پ ۱۵) پسیارکهره که دبیّریت: ئهز دچوومه عومری و دهمی ئهز گههشتیمه میقاتی ئانکو جهی ئنیهت ئینانی من ئنیهت نهئینا و ئهز مامه ل مهکههی حهتا ئهز پاقژبوویم من ل مهککههی ئنیهت ئینا ئهری ئه چهندا ههنی یا دروسته یان ئهز چ بکهم و چ ل سهر من پیدقیه ئهز بکهم ؟.

(ب 36) نه کاری هه نی نه یی دروسته ، و نه و ژنا دقیّت عومری نه نبه بده ت چینابیت ژ میقاتی خو ببوریت حه تا نه و ننیه تی نه نینیت خو بلا د بین قیرییا دا بیت ن ژی، دی ننیه تی نینیت و نه و یا دبین قیرییا دا و ننیه تا وی یا دروسته. و به لگه ل سه و قی چه ندی نه سمانا کچا عومه یسی هه قرینا نه بوبه کری خودی ژ هه ردووکان رازی بیت زار و که ک بوو ، و پیغه مبه ری خودی صلی الله علیه وسلم ل ذی الحلیفة بوو دقیا بچیته حه جا خواتر خواستنی

[ٔ] ئمو ژی میقاتهکه ئانکو جههکه بو ئنیهت ئینانی بو حهجی یان عومری و خهلکی نهجدی ل ویرئنیهتین خو دئینن و ئهو کهسین د ویری را دبوورن.

ئەوى ئىنك ھنارتە دەڭ پىغەمبەرى صلى الله عليه وسلم كا ئەز چېكەم؟. گوت : ((سەرى خو بشوو وخو ب جلکهیه کی بپهچنه و ئنیه تا خو بینه)) و خوینا بینقیزییا وه کی خوینا چلکا یه ئهم دی بیزینه وی ژنی ئهوا کهفتیه دبینقیزییا دا ئهگهر تهقیا عومری بکهی یان حهجی بکهی و تو گههشتیه جهی ئیحراما دی بیّژینی: سهری خو بشوو و خو بجلکه کی بپهچنه و ئنيهتا خو بينه ، ومهرهما مه خو ب جلكهكي بپهچنه دي پاتهيهكي دانيته سهر عهورهتي خو ودی باش گریده ت پاشی دی ئنیه تا خو ئینیت قیجا چ بو حهجی بیت یان بوعومری بیت به لی ئەگەر وى ئنيەتا خو ئىنا و گەھشتە مەكەھى ئەو نا چىتە جەرەمى و تەوافى ناكەت جەتا پاقژ دبیت و ژبهرهندی ژی دهمی عائیشه کهفتیه دبینقیزییا دا دعومری دا پیغهمبهری صلی الله عليه وسلم گوتى: ((ئهو كارين حهجى دكهن تو ژى ههميان بكه ژبلى تهوافى ئهوى نهكه حهتا تو پاقژ دبی)) ئهڤه ریواتا بوخاری وموسلمی یه ، و ههروهسا د صهحیحا بوخاری دا یا هاتی دهمی عائیشا پاقر بووی ئهوی تهواف ل دور کهعبی کر و دناقبهرا صهفاو مهروایی دا هات و چوو ئەقە بەلگە ل سەر هندى كو ل دەمىي ژن ئىنەتا حەجىي يان عومرى دئىنىت و ئەو دبینقیزییا دا بیت ، یان ژی ل دهمی ئنیهت ئینانی یا پاقر بیت بهس بهری بگههیت تهوافی بكهت بكه قيته دبيّرْتفيّرْييادا هنگي ئهو تهوافيّ ناكهت و سهعيييّ ري ناكه حهتا پاقرْ دبيت و سهري خو دشووت، بهلي ئهگهر ئهو يا پاقر بيت و تهوافا خوكر و پشتى ر تهوافي ب دویماهیک هاتی شنوی که قته دبین قیرییا دا هنگی ئهو دی یا بهرده وام بیت و دی سهعیی ژی کهت ودی سهری خو ژی کورت کهتن و دی عومرا خو ب دویماهیک ئینیت بلا دبینقیزییا ژی دابیت چونکی سهعیا دناقبهرا صهفا ومهروایی دا نهمهرجه ئیللا مروث یی پاقژ بیت.

(پ ۵۵) پسیارکهره که دبیزیت: ئهز و خیزانا خو یی ژ ده قهرا (یه نبوع) هاتین بو ئه نجامدانا عومری به لی دهمی ئهز گههشتیمه (جهدده) هه قرینا من که فته دبین قیرییا دا به لی من بتنی عومری دی چبیت بو هه قرینا من ؟

(ب ٥٥) حوکمی هه قریناته ئه وه خو بگریت حه تا پاقر دبیت پشتی پاقربوونی دی عومرا خو ئه نجامده ت ، چونکی ده می صه فیا خودی ری رازی بیت که فتیه د بین قیرییا دا پیغه مبه ری صلی الله علیه وسلم گوت: ((ئه ری ئه و دی مه هیلیته ل قیری؟)) گوتن : ئه وی ته وافا ئیفازی یاکری . گوت : ((قیجا پا بلا ده رکه قیت)) قیجا گوتنا پیغه مبه ری صلی الله علیه وسلم : ((ئه ری ئه و دی مه هیلیته ل قیری؟)) به لگه یه ل سهر هندی کو ئه گه ر ژن به ری ته وافا ئیفازی بکه ت که فته دبین قیری ادا پید قیه ل سه وی ئه و خو بگریت حه تا پاقر دبیت پاشی ته وافی بکه ت و هه روه سا ته وافا عومری ری وه کی یا ئیفازی یه چونکی ته واف روکنه که رژ روکنین عومری ئه گه رژن که فته دبین قیری یا در که ته دبین قیری یا شی ته وافی بکه ت یا شی ته وافی بکه ت یا شی ته وافی به که تا پاقر دبیت پاشی ته وافا خو بکه ت .

(پ ٥٦) ئەرى باشە جهى سەعى كرنا دناڤبەرا صەفا و مەروايى دا ئەو ژى ژ حەرەمى يە؟.وئەرى باشە دروستە ژنا دېننڤێژىيا دا بچيتە وێرى؟.و ئەگەر ئێک ژ (مەسعايى) جهى سەعى كرنا دناڤبەرا صەفا و مەروايى دا ژ وى جهى ھاتە دحەرەمى قە ئەرى تەحيەت المسجد ل سەر وى ژى واجبە بكەت ؟.

(ب ٥٦) ئهوا دیار (مهسعا) جهی سهعی کرنا دناقبهرا صهفا و مهروایی دا نه ژ مزگهفتی یه ژ بهر هندی ژی دیواره کی قمبر یی دایی بهلی دیواره کی کورته و بی گومان ئهو بو خهلکی باشتره، چونکی ئهگهر ئهو ژی ژ مزگهفتی هاتبا هژمارتن هنگی دا وهلی ئیت ئهگهر ژنی تهواف کربا پاشی کهفتبا دبینقیژییا دا بو وی چینه دبوو ئهو سهعیی بکهت ، ویا ئهز فهتوایی پی دده م ئهقهیه ئهگهر ژنی تهواف کر پاشی کهفته دبینقیژییا دا ئهو دی سهعیی کهت چونکی جهی سهعی کرنی نائیته هژمارتن ژ مزگهفتی ، و تحیهت المسجد چیدبیت بیته گوتن: پشتی تهوافی ئهگهر مروقی سهعی کر و پاشی زقری مزگهفتی ئهو دی تهجیهت المسجد کهتن و ئهگهر نهکر چ ل سهر نینه، و یا باشتر ئهو قی دهرفهتی بو خو بکاربینیت و دوو رکاعهتین تهحیهت المسجد بکهت ژبهر کو نقیژین ل حمرهما مهککههی خیره کا جودا یا ههی.

(پ ۷۷) پسیارکهره که که دبیّژیت: ئهز چوومه حهجی و ئهز کهفتمه دبیّنقیّژییا دا من شهرم کر ئهز ببیّژمه که سی ههما ئهز ژی چوومه حهره می من نقیّژکر و ته وافا خو ژی کر و من سهعی ژی کر دناقبه را صه فا و مه روایی دا قیّجا کا چ ل سه ر من هه یه بوّ زانین ئه کاودانه بومن چیّبوو پشتی ئهز ژ چلکا خلاسبوویم ؟.

(ب ۷۷) ئەو ژنا دېينقېژىيا دا بىت يان د چلكا دا بىت نە يا حەلالە بۆ وى ئەو نقېژا بكهت قينجا چ ل مهككههي بيت يان ژي ل باژيري وي بيت يان ل ههر جههكي ههبيت ، ژبهر گوتنا پێغهمبهری صلی الله علیه وسلم دهربارهی ژنێ دهمێ گوتی : ((مانه ئهگهر ئهو كهفته دبینقیرییا دا نه نقیرا دکهت و نه روزییا دگریت))... و موسلمان ههمی یین ئیک دهنگ بووین کو نمیا حملاله بو ژنا دبینقیرییا دا ئمو روژییا بگریت ، ونمیا حملاله بو وی ئمو نقیرا ژی بکهت ، و ئهو ژنا ئه پهنده کری پیدقیه ل سهر وی ئهو تهوبه بکهت و داخازا ژیبرنا گوننههان ژ خودی بکهت سهرا وی کریارا وی کری ، و تهوافا وی ژی کری نهیا دروسته چونکی دبینقیزییا دا بوو ، بهلی سهعیا وی یا دروسته ، چونکی گوتنا دروستتر ئه قهیه کو دروسته مروّث سمعیی بدری تموافی بکهت ، قینجا لدویث ئموا مه گوتی پیدقیه ئمو تموا خو دووباره بكهتهڤه ؛ چونكى تهوافا ئيفازئ روكنهكه ژ روكنيْن حهجيّ بيّي ويّ حهج نهيا دروسته، وههر ژبهر هندی ژی ئه ش ژنا ههنی نابیت زهلامی وی بچیته نقینا وی ئهگهر یا شیکری بیت حهتا تموافا خو دکمت و ئمگمر نمیا شیکری بیت چینابیت بیته ممهر کرن حمتا تموافا خو دکمت چونکی هیشتا یا دبن ئیحرامادا و ژحهجا خو خلاس نهبوویه و خودی باشتر دزانیت .

(پ ۵۸) ئهگهر ژن د روژا عهرهفه دا كهفته دبينڤيرييا دا ئهو دي چ كهت ؟

(ب ۵۸) ئهگهر د روژا عهرهفهدا كهفته دبيننڤيژييا دا ئهو دى يا بهردهوام بيت د حهجا خودا وئهو تشتى خهلک دكهن ئهو ژى دى كهتن ، بهس تهوافى ل دور كهعبى ناكهتن حهتا ياقر دبيت.

(پ ۵۹) ئهگهر ژنی رهجما شهیتانی کر بهلی بهری تهوافا ئیفازی بکهت کهفته دبینقیزییا دا وئهو یا گریدایی یه و ههقژینی وی یی دگهل کومهکا دی ئهقا هوسا دی چ کهت و بو زانین ئهو پشتی ژحهجا خو دزقریت نهشیت جارهکا دی بیته قه ؟

(ب ۹۹) ئهگهر وی شیانین زقرینی نهبن ودقیت بچن بهری ئهو پاقژ ببیت ههما دی خو پیچیت و دی تهوافی لدور کهعبی کهت چونکی یا د زهروره تی دا و چ ل سهر وی نینه و کارین دی یین حهجی ههمیا دی کهتن.

(پ ۲۰) ئهگهر ژنا د چلکا دا بهری چل روژ بچن پاقژ بوو ئهری حهجا وی یا دروسته؟ و ئهگهر پاقژی نهدیت ئهو دی چکهت و بوزتانین ئهوی ئنیهتا حهجی یا ئینای ؟

(ب ۲۰) ئهگهر ژنا د چلکادا بهری چل روژ بچن پاقژ بوو ئهو دی سهری خوشوت و نقیر کهتن و ههمی وان تشتا دی کهتن ییت ژنین دپاقژیا دا دکهن حهتا دی تهوافی ژی کهتن چونکی چلکا چ سنور نین بو کیمیا وی — ئانکو خو ئهگهر روژهکا بتنی ژی چووبیت و پاقژ بوو ههما دی پاقژ بیت - ، بهلی ئهگهر پاقژی نهدیت حهجا ههر یا دروسته بتنی ئهو تهوافی لدور کهعبی ناکهتن حهتا پاقژ دبیت ، چونکی پیغهمبهری صلی الله علیه وسلم نههیلا ژنا دبینقیژییا دا تهوافی ل دور کهعبی بکهت و ژنا د چلکا ژی دا دی وهکی یا دبینقیژییا دا ئیته هژمارتن.

وصلى الله على نبينا محمد و على اله وصحبه وسلم ودويماهيك گوتنا مه الحمدلله رب العالمين.